

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA NOVO MESTO

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izhaja vsak četrtak — Posamezna številka 15 din — LETNA NAROČNINA 600 din, polletna 300 din, četrtletna 150 din; plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 1200 din oziroma 4 ameriške dolarje — TEKOCI RACUN pri Mestni hranilnici — Komunalni banki v Novem mestu št. 606-70/3-24

Stev. 28 (538)

Leto XI

NOVO MESTO, 14. JULIJA 1960

UREJUJE uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Tone Gošnik — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg št. 3 (vhod iz Dilančeve ulice) — Poštni predal Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA Casopisno podjetje »Delo« v Ljubljani

STUDIJSKA KNJIŽNICA
MIRANA JARCA
NOVO MESTO

TUDI V GOSTINSTVU JE DOVOLJ SKRITIH REZERV

ZATO NADALJNI RAZVOJ NI ODVISEN SAMO OD VELIKIH INVESTICIJ

V veliki predavalnici Okrajnega zavoda za izobraževanje odraslih je bil v soboto 9. julija občni zbor Okrajne gostinske zbornice. Med drugim sta se ga udeležila tudi predsednik OLO Niko Belopavlič in predsednik Republiške gostinske zbornice Davorin Ferligoj. Republiški odbor sindikata gostinskih delavcev in Turistično zvezo Slovenije je zastopal Boris Matajc. Omenjeni gostje so sodelovali v razpravi pripomogli k plodnejšemu delu občnega zbora.

Področje novomeškega okraja je polno naravnih lepot. Nova avtomobilska cesta nas je tesno povezala z zaledjem, kjer je dovolj turistov (Zagreb, Ljubljana). Gostinstvo novomeškega okraja je lani brez pomembnega povečanja zmogljivosti doseglo največji promet po vojni. Te ugotovitve so med našimi gostinci sprožile vrsto razprav, saj že dlje časa razmišljamo, kako usmeriti naš turizem. Ogledimo si najprej splošne ugotovitve poročila in razprave.

Razveseljivo je, da se v prometu gostišč povečuje udeležba hrane, saj je bila lani za 24,3 odst. višja kot leta 1958. Hrana predstavlja že skoraj 30 odst. vsega iztržka v gostinstvu. Prodaja alkoholnih pijač se je zmanjšala za dobre 4 odst. Dokaj žalostno pa je, da se je zmanjšal tudi promet brezalkoholnih pijač (za 23 odst.). Zaradi pomanjkanja trgovskega duha v preskrbovalnih podjetjih niso naša gostišča najbolje založena z vsem, kar bi gostom lahko nudila. To velja predvsem za nekatere sezonske pijače in jedila. S tesnejšim sodelovanjem gostincev in domačih proizvodnih podjetij (Industrija prehranskih izdelkov Črnomelj, »Dana« Mirna in Mlekarna Novo mesto) bi lahko odpravili mnogo napak v preskrbi in nudili gostom domače kvalitetne izdelke.

Odkar imamo avtomobilsko cesto je prometnih zvez z zaledjem dovolj, pogrešamo pa lokalnih zvez, ki bi povezovala središča ob glavnih prometnih žilah s turističnimi področji v notranjosti okraja. Smarješke in Dolenjske toplice imajo v turistični sezoni premalo takšnih zvez z Novim mestom. Ne bo odveč, če bodo naša avtomobilsna prevozna podjetja o tem resneje razmišljala.

Se beseda o inozemskem turizmu. Lani je bilo 47 odst. več tujih gostov kot leta 1958, naša gostišča pa so jim nudila 6.019 prenočitev. Povečali smo tudi propagandno dejavnost. Zbornica je izdala lani nov turistični prospekt ter priredila v Kranju v okviru gospodarstvenega sejma razstavo turističnih lepot Dolenjske, Spod. Posavja in Bele krajine in enako razstavo tudi na jesenskem zagrebškem velesejmu.

873 gostinskih delavcev je obiskalo razne tečaje. To dokazuje, da gostinske kadre skrbno vzgajamo. Investicijska izgradnja se ne razvija najbolje. Doslej je bilo uresničenih le 31 odst. s perspektivnim planom predvidenih investicij.

V avgustu srednješolci, septembra kmečki in delavska mladina!

Okrajni komite LMS Novo mesto obvešča mladino, da oddata letos na avtomobilsko cesto Brigatstva in enotnosti še dve brigadi: XIII. novomeška srednješolska MDB »Milka Sobar-Nataša« v avgustu in XIV. novomeška kmečko-delavska MDB »Milka Kerin« v septembru. Vsi mladinci, ki se želite udeležiti zvezne delovne akcije, se lahko prijavite pri svojih občinskih komitejih LMS ali Okrajnem komiteju LMS Novo mesto.

Okrajni komite LMS Novo mesto

VREME
ZA ČAS OD 14. JULIJA DO 24. JULIJA:
Sredi julija alj malo kasneje močne nevihtne plove. V septembru bo v splošnem lepo vreme.
Dr. V. M.

okrepčila in hrano. Naloga zbornice je razvijati gostinstvo še naprej v tej smeri. Izpopolnimo nagrajevanje po učinku in postrežimo goste s tem, kar si želijo! Opustimo akademske razprave o tem ali naj bo naše gostinstvo tranzitno, zdravstveno ali penzijsko! Naravnih lepot je dovolj, zaradi pomanjkanja sredstev pa ne moremo takoj graditi večjih obratov. Usmerimo se torej na prehodne goste, ki se ustavljajo pri nas za dan ali dva! Postrežimo jim z domačimi specialitetami in z domačimi vini! Naša gostišča naj bodo prijetno urejeni majhni obrati, kamor se bodo gostje zaradi dobre postrežbe radi vračali in hkrati tudi naši najboljši propagatorji.

Mreža na novo asfaltiranih cest, novi vodovodi in elektrifikacija pomenijo tudi investicijo, namenjeno gostinstvu. Za

to moramo mrežo majhnih gostišč na podeželju razširiti in lokale preurediti tako, da bomo lahko v njih gostom dostojno postregli. Za to bomo potrebovali le majhna investicijska sredstva, ki se bodo bogato vračala. Z gostinstvom povezujemo tudi ostale panoge kot so lovstvo in ribištvo ter domača obrt. Dolina Krke in Kolpe ter vse Dolenjsko gručevje so polni naravnih lepot. Ob vsem tem pa se bodo gostje radi zatekali k nam le, če jih bomo znali lepo postreči in če jim bomo nudili vse, česar si turist želi. Motijo se vsi, ki mislijo, da nas bodo gostje in turisti zaradi avtomobilske ceste, »lepih oči« in naše preteklosti radi obiskovali!

Občni zbor je prejel pozdravno pismo gostinske zbornice iz Kranja in pozdravno brzojavko zbornice iz Kopra, gostinski vajenci pa so občnemu zboru zaželeli plodno delo in poklonili predsedstvu šopek nageljnove. Iz razprave, ki se je razvila, ko je bila predlagana kandidatska lista, sodimo, da novi upravni odbor ni dovolj pomlajen z delovnimi in mladimi gostinskimi delavci. Ozkosti in vase zagledanost sta nam na Dolenjskem že večkrat škodovali.

ČRNOMELJ: priprave za izdelavo perspektivnega družbenega plana

V črnomeljski občini je bila pred kratkim imenovana posebna komisija za izdelavo perspektivnega plana komunne za obdobje 1961—1965. Novi regionalni plan za področje občine naj bi bil v svojih poglavjih in točkah kar najbolj življenjski, tako da namob močno s prizadevanjem vseh delovnih ljudi v celoti zadostiti.

Danes redni občni zbor OZZ

Ob devetih dopoldne se bo danes začel redni občni zbor Okrajne zadrzne zveze v novomeškem Domu sindikatov. Poročilo o razvoju kmetijstva v letu 1959, o organizacijskem in ekonomskem stanju zadrznih organizacij so medtem delegati za IX. občni zbor OZZ že prejeli.

glavij plana po panogah je bilo imenovanih več podkomisij; njihova skrb bo, da se bodo gospodarske organizacije in ustanove takoj lotile zbiranja materialov ter sestave načrtov njihovega lastnega razvoja.

Dosedanja praksa je pokazala, da poteka zahtevano delo povoljno le v večjih gospodarskih organizacijah, ki imajo svoje plane večji del že vsestransko dobro obdelane. Slabše je v manjših podjetjih, kjer ponekod še sploh niso začeli s pripravljalnimi deli.

Občinski ljudski odbor pričakuje, da bo prišlo pri tej akciji do izraza sodelovanje občinskega Društva inženirjev in tehnikov. Tudi to društvo je že imenovalo posebno komisijo strokovnjakov, katerih naloga bo sodelovati z občinsko komisijo ter nuditi pomoč tam posameznim zainteresiranim organizacijam.

Pozdrav tovariša Milana Željca

Okrajni odbor ZR Novo mesto je na nedavno slavje Gorjanskega bataljona povabil med drugimi znanimi prvoborci tudi tovar. Milana A. Željca, ki pa se je 1. julija opravil s pisnom naslednje vsebine:

OKRAJNEMU ODBORU ZVEZE BORCEV NOVO MESTO!
Prejel sem vaše povabilo, da bi prisostvoval zboru Gorjanskega bataljona, ki bo 4. julija 1960 na Prežeku pri Orehoviči. Iskreno se zahvalim za pozornost in vabilo ter obenem želim temu zboru naj-

večji uspeh. Čeprav zelo želim in imam velike obveznosti do Gorjanskega bataljona iz skupne borbe med narodnoosvobodilno vojno, le ne morem prisostvovati temu zboru, ker sem prav te dni zaopet z zelo važnimi in neodložljivimi službenimi posli, ki so povezani z državnimi obiski v naši državi.

Opravivši sem se, ker ne morem ustreči vašemu vabilu in še enkrat želim najboljšo uspehe pri vašem prihodnjem delu! Tovariško vas pozdravlja
generalni podpolkownik
Milan A. Željč

političnih zapornikov iz zloglasne begunjske kaznilnice. Med drugo svetovno vojno je bila ta kaznilnica največja mučilnica v okupirani Sloveniji. Tu so bili zaprti bivši politični zaporniki, interniranci in deportiranci iz vseh krajev Sloverije, ne glede na to, kje so bili med vojno internirani ali zaprti. Proslava se bo začela že v soboto 16. julija s pohodom odredov predvojaške vzgoje, z mitingi v Begunjah in s kresovi po okoliških hribih. V nedeljo zjutraj bodo člani predvojaške vzgoje in taborniki uprizorili napad na Begunje in osvoboditev kaznilnice. Ob desetih se bo začelo slavnostno zborovanje, na katerem bo govorila tovarišica Vida Tomšič. Po kulturnometniškem sporedu se bo začelo pravo srečanje nekdanjih internirancev in političnih zapornikov.

Begunje vabijo

V nedeljo 17. julija bo v Begunjah na Gorenjskem proslava 15. obletnice osvoboditve

srečanje nekdanjih internirancev in političnih zapornikov.

Udeležimo se politično-manifestativnega srečanja vseh tistih naših ljudi, ki so med vojno trpeli in se borili v fašističnih ječah in taboriščih! V Begunjah bomo znova povedali jasno pred vsem svetom: nismo in ne bomo pozabili na fašistična grozodejstva! Odlodno bomo protestirali proti vsem pojavom neofašizma, saj smo v boju za mir in socializem trdno povezani z vsem naprednim človeštvom.

Danes podelitev Trdinovih nagrad za 1960

Okrajni svet Svobod in prosvetnih društev Novo mesto bo danes dopoldne ob 11. uri svečano razdelil Trdinove nagrade za leto 1960. Slavje bo ob 11. uri v dvorani Zavoda za izobraževanje odraslih; o njem bomo obširneje poročali prihodni teden.

Razstava del Trdinovih nagrajencev

Studijska knjižnica MIRANA JARCA v Novem mestu je danes dopoldne odprla v veži in na stopnišču svoje stavbe na Cesti komandanta Staneta razstavo življenjskih del letošnjih Trdinovih nagrajencev. Razstava bo odprta nekaj tednov; njen obisk pričujemo!

Obvestilo naročnikom in dopisnikom Dolenjskega lista

Zaradi letnih dopustov v tiskarni DELO in v našem uredništvu ter zavoljo drugih tehničnih vzrokov bomo primorani skrajšati obseg lista pri nekaterih številkah našega tednika v prihodnjih dveh mesecih. Začasno zmanjšani obseg lista bomo nadomestili s številkami na osmih in desetih straneh v jeseni in pozimi, ko imajo zlasti naši bralci na podeželju več časa za redno prebiranje časnikov in knjig. Prosimo vse naročnike in bralce Dolenjskega lista, da sprejmejo začasni ukrep naše uprave z razumevanjem na znanje. Hkrati prosimo vse naše stalne dopisnike in sodelavce, da nam v tem času pošiljajo predvsem krajše, pregledne in izčrpne prispevke, da obveščeno naših bralcev kljub začasno skrajšanemu obsegu lista ne bi trpela.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
»DOLENJSKEGA LISTA«

KOMBAJN, KOMBAJN, KOMBAJN!

Povsod so govorili samo o kombajnu. Ne samo govorili, krtili so z rokami, vpili drug čez drugega in se prerekali, kje naj žanje danes, kje jutri in na čigavi prijeti naj začne žeti... Upravnik zadrge Dragatuš, Janka Brodarica, je za vsako ograjo, za vsakim hišnim vogalom in na vsakem križpotju čakala »zaseda«:

— Slušaj Janko, ti znaš, da sam ja kooperant! Daj, stori mi dobro, pa naj pride kombajn jutri k meni! Nekar se ne boj, saj je njiva ravna in obračal bo tudi lahko!

Približno tako so začenjali vsi... Čudil sem se, odkod upravniku toliko potrežljivosti, saj je naprej in naprej enako odgovarjal vsem »zasedam«.

— Poslušaj me brate! Tvoja pšenica še ni zrela. Za kombajn je godna le eden dni pozneje, kot za žetev s srpom. Plan žetve smo naredili in se ga bomo držali. Danes dopoldne Kvasica in Polane, popoldne Dragatuš, jutri pa žanjemo naše, na stelnjkih! Vse žito sem pregledal in vem katero je zrelo. Za tvoje dobro gre, saj veš kako bo, če bo pol zrnja zelenega!

Dragatuščani pa se niso dali ugnati. Prežali so v »zasedah«, prosili, rotili in celo grozili so nekateri. Ce mi ne pride vele jutri, ne bom nikdar več kooperiral, bome da! Tako so približili nekateri. Človek je pač vzkipljiv. Nazadnje se je upravnik z vsemi mirno pogovoril. Razgovori tega dne mi bodo ostali še dolgo v spominu.

V gostilni pod lipo je sedelo za mizami več gospodarjev. Vneto so se prerekali. Ko sva vstopila so utihnili, nato pa se je vsulo kot plaz:

— Čuj Janko! Jakcu je lahko požel, tisto mojo malo krpo zraven pa ni mogel! Pa ni deset korakov razlike! Kaj je to kakšna komanda!

— Saj je še vse zeleno! Počakajte da dozori! Drugi teden! Je spet razlagal upravnik.

— Kaj boš zeleno ali ne zeleno! Če bo kombajn prišel ali ne, reci,

da bomo znali, je vpadel v besedo drugi.

— Vraga bo prišel! Veš, da ga Kvasičani ne dajo. I ja ga ne bi dal če bi bil v moji vasi! Je pripomnil postaran šaljivec.

— Letos sem plačal 55 minut, pa je manja njiva kot lani, je razlagal nekdo.

— Pa posej večjo njivo, pridelal boš več, kombajn pa ti bo požel za manjše denarje, mu je razlagal razumnjši.

— Saj bi sejal več, pa nimam njive, je odgovoril prvi. Nastal je kratek premor.

— Kaj pa vaški kolobar? Ali ste že kaj sklenili o tem, je vprašal član zadrznega sveta.

— Kako da ne! Pogovorili smo se nekateri, pa kaj ko imas vedno kakšnega zlodja, ki noče, v sosesi. Samo eden je proti, pa vse skazil! Nato je stekel pogovor o vaškem kolobarju. Previdno, kot predica vreteno, so odvijali misli. V notranjosti so se že odločili. Stroji so jim posredovali spoznanje, da so njihove njive premajhne.

Kombajn bi že moral žeti v Dragatušu, pa ga ni bilo. Ljudje so bili nestrpni, zato sva odšla z upravnikom pogledat. Ob poti sva dohitela skupino gospodarjev. Ze od daleč so ogorčeno mahali z rokami. Ustavila sva se. Bili so Dragatuščani. Vsula se je ploha protestov, ker kombajn še vedno žanje v sosednji vasi. Tudi

nekaj pikrih opazk je padlo. Ogorčeni so povedali, da kombajn žanje nekemu, ki ni danes v planu! Z upravnikom sva odhitela tja.

Ob poteh so stali ljudje in si z dlanmi zasencevali oči, da bi laže opazovali kombajn, čudo vseh čudes. Stroj, ki žanje, mlati in čisti hkrati. Gospodarji so vpraševali:

— Pravit plan, pa plan, temu pa lahko? In še član zadrge ni vrhu vsega!

Upravnik ni odgovarjal, medpotoma je skilnil: Kombajnista je prental. Prišli smo na njivo. Na drugem koncu je stroj pravkar obračal, šele eno red je požel.

— K pride na ta konec bo takoj izključil in odšel v Dragatuš! Kar smo se zmenili mora držati! Je rekel odločno Janko Brodaric. Kmalu nato je dvignil roko. Stroj se je ustavil. Gospodarju, ki je držal vrečo, je bilo ob tolikih gledalcih nerodno.

— Dobro veš, da sem ti dovolil samo zgornjo njivo. Ta pšenica je še zelena, kaj le noriš!

— Saj je zrela, se je izgovarjal gospodar in hitel zavezovati vrečo. Ko smo jo odvezali in pogledali zrnje, je bila skoro polovica zelena. Nato jih je slišal še kombajnista. Sedel je visoko na kombajnu, ves črn od prahu in pripovedoval:

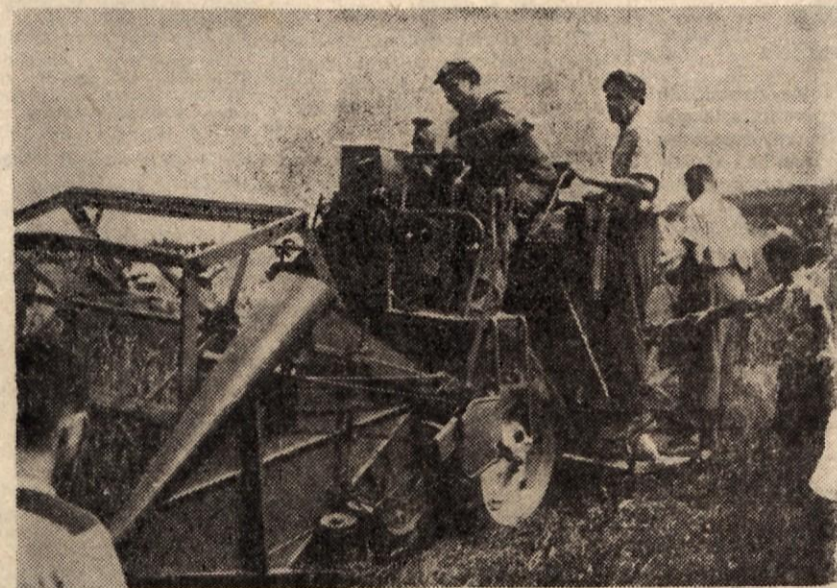
— Janko, saj so vsi kot znoreli! V procesiji hodijo za menoj z njive na njivo in prosijo: daj meni, pa še meni, pa še meni! Se odbornike je premagalo, nekateri od njih niso nič boljši...

Spet je pognal stroj in po bližnji zavil proti Dragatušu. Ko smo prišli tja, so nas prej ogorčeni kmetje radostno pričakovali.

— Red mora biti, saj sem vam rekel, jih je ogovoril upravnik. Oni pa so molčali in zaljubljenjo opazovali velik rdeč stroj, ki je počasi drsel po njivi in požiral klasje.

— Da, kombajn, to ti je stroj, so ugotavljali...

Miloš Jakopec

Pred leti so marsikje še nejeverno zmajevali z glavami, ko je na vasi nanesel pogovor na pomoč strojev pri kmečkih delih — danes se skoraj povsod že kregajo, kdo bo kombajn ali plug dobil... Stroj, izdelek naših, po vojni ustanovljenih modernih tovarn, postaja nepogrešljiv pomočnik našega naprednega kmetijstva

Videm - Krško: za boljšo preskrbo

RAZGOVOR Z VOLIVCI - tako se imenuje oddaja RTV Ljubljana, v kateri posredujejo odgovore na vprašanja volivcev. Na sporedu je vsak petek ob 17.10. Vsakih štirinajst dni odgovarjajo volivcem našega okraja. Zaradi aktualnosti bomo nekatere odgovore posredovali tudi našim bralcem. Danes posredujemo odgovor na pismo volivcev iz Vidma-Krškega, ki je bil na sporedu v zadnji oddaji. Vprašanja za to oddajo pošiljajte na naslov: RTV Ljubljana - »Razgovor z volivci«, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 17.

Vprašanje: Volivci iz mesta Videm-Krško se pritožujejo zaradi slabe preskrbe s kmetijskimi pridelki, češ da je mesto v neposredni bližini Krškega polja, vendar pa bo najti rešitev le v povečanju proizvodnje. Da bi se stanje popravilo, je ljudski odbor v svojem gospodarskem programu narekoval hitre ukrepe za povečanje kmetijske proizvodnje. - Letošnji družbeni plan občine predvideva povečanje kmetijske proizvodnje za 29 odstotkov v primeri z minulim letom. Posebno skrb je treba posvetiti živinorejski proizvodnji; ta v minulih letih ni dosegla zaželenega uspeha.

Odgovor na to vprašanje smo dobili pri referentu za kmetijstvo na občini Videm-Krško, tovarišu Francu Kovačiču:

Po vojni se je mesto Videm-Krško industrijsko močno razvilo. Razen povečanja papirne industrije je bilo ustanovljenih tudi več drugih obratov. S tem se je številno zaposlenih v industriji, obrti in ostali dejavnosti povečalo že nad 2500. To je povzročilo motnje v redni preskrbi, ker je kmetijska proizvodnja ostala na isti ravni kot pred vojno. Tudi trgovska mreža ni imela uspehov pri povečanju in urejanju poslovanja. Razumljivo je, da je tako stanje vodilo volivce do negotovanja.

Vsi ti problemi so bili v zadnjih dveh letih čestokrat predmet razprave na svetu za blagovni promet pri občinskem ljudskem odboru, na občinskem sindikalnem svetu in tudi na ljudskem odboru. V razpravah je bilo poudarjeno, da

kolade in likerjev uredila nov bekarški obrat. Tudi vprašanje trgovske mreže smo začeli načrtno urejati. Trenutno pripravljamo dve trgovini, ki bosta prodajali živilske potrebščine. Ostale poslovalnice bomo specializirali tako, da bo izbira blaga pestrejša, samo poslovanje pa solidnejše.

Tako bo postopoma rešeno tudi vprašanje redne preskrbe mesta.

Razpis Delavske univerze v Brežicah

Delavska univerza v Brežicah razpisuje vpis v I. semestr. večerne ekonomske srednje šole in v 5., 6. ter 7. in 8. razred večerne osemletne šole v Brežicah.

Vpis bo trajal od 15. julija do vključno 25. avgusta 1960 vsak dan od 8. do 12. ure v pisarni Delavske univerze v Brežicah, kjer dobite vsa podrobna navodila.

Vpis v II. semestr Ekonomske srednje šole bo od 1. do 15. septembra 1960 - v pisarni Delavske univerze v Brežicah.

Od 15. julija dalje bomo sprejemali tudi prijave za tečaj angleškega in nemškega jezika ter za stenografski tečaj.

Morebitnih poznejših prijav ne bomo sprejemali.

DELAVSKA UNIVERZA BREŽICE

RAZPIS ŠTIPENDIJ OBLO ČRNOMELJ

Komisija za štipendije Občinskega ljudskega odbora Črnomelj razpisuje na podlagi 22. in 29. člena Temeljne zakona o štipendijah (Uradni list FLRJ št. 32-349-55) za šolsko leto 1960/61 naslednje pogodbene štipendije:

- 2 štipendiji za študij na filozofski fakulteti, oddelku za sociologijo,
- 1 štipendijo za študij na stomatološki fakulteti,
- 3 štipendije za študij na VPS - oddelku za angleščino-nemščino,
- 2 štipendiji za študij na VPS - oddelku za matematiko - fiziko,
- 1 štipendijo za študij na VPS - oddelku za tehnični pouk - fiziko
- 1 štipendijo za študij na Višji šoli za medicinske sestre
- 8 štipendij za študij na učiteljski.

- 1 štipendijo za študij na srednji zobotehnični šoli,
- 2 štipendiji za študij na srednji ekonomski šoli,
- 2 štipendiji za študij na administrativni šoli.

Prošnji, kolkovani z 250 din, je treba priložiti naslednje priloge:

- 1. življenjepis,
- 2. potrjen prepis zadnjega šolskega spričovala (slušatelj višjih in visokih šol potrdilo o zadnjem vpisu in potrdilo o opravljenih izpitih),
- 3. potrdilo o premoženskem stanju prosilca in njegovih staršev,
- 4. potrdilo podjetja ali ustanove o višini mesečnih prejemkov staršev,
- 5. mnenje mladinske ali druge družbene organizacije,
- 6. otroci padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja naj predlože potrdilo ZB.

Pri razpisu imajo prednost otroci padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja, prosilci iz območja občine Črnomelj in prosilci višjih letnikov študija.

Rok za vlaganje prošenj je do 31. julija 1960.

Občinski ljudski odbor Črnomelj, Komisija za štipendije.

»ELEKTROTEHNA«
elektrotehnično podjetje
LJUBLJANA

vam nudi: ves elektrotehnični material, domače in inozemske proizvodnje, elektroinstalacijske material, transformatorje, motorje, žarnice itd. Skladišče vseh proizvodov tovarne kablov »Moša Pijade«, Svelozarevo. Poslužite se nakupa pri nas - nudimo širok asortiment vseh navedenih proizvodov po konkurenčnih cenah!

»LEK«
LJUBLJANA
Celovška 135

Pred prehladom, utrujenostjo, gripo - vas ščiti VITERGIN tablete. - Vsebujejo krepilne sestavine: C vitamin, Coffein in glukozo. - VITERGIN dobite v vseh lekarnah!

TRIGLAVSKA TISKARNA
Ljubljana, Dalmatinova 8

CESTITA ZA DAN VSTAJE - 22. JULIJ!

Združno podjetje
»FRUCTUS«
IZVOZ-UVOZ
KOPER
se priporoča!

VELETRGOVINA
»PREHRANA«
export-import, Ljubljana, Kersnikova ul. 2

čestita vsemu delovnemu ljudstvu, zlasti pa članom ZB za dan vstaje!

»SATURNUS«
tovarna kovinske embalaže - LJUBLJANA

čestita vsemu delovnemu ljudstvu, zlasti pa članom ZB za dan vstaje!

Živel dan vstaje slovenskega ljudstva!

KOLINSKA - TOVARNA HRANIL
LJUBLJANA

TRGOVSKO PODJETJE
»TKANINA«
LJUBLJANA

priporoča potrošnikom svoje poslovalnice:
TKANINA - Nazorjeva ul. 4
PASAZA - pasazi nebotičnika
PRI JANEZU - Vodnikov trg 3
Bogata izbira blaga, cene solidne!

Rž, za poldruga moža visoka

Dragatuš se izpreminja - smo pisali lani, letos pa lahko mirno rečemo: Dragatuš se je izpremenil. Na 56 ha novih kmetijskih površin se daje v rabi za poldruga moža visoka rž, italijanska pšenica čaka kdaj jo bo požel kombajn, traktorska kosilnica pa reže vestervaldsko Julko. Nekako na sredi nekdanjega stelnjaka se dviga v zrak velika kopica sena. Tam, kjer je pred dobrim letom dni, v senici brez in zaniknega gozda uspevala le praprota, bo kmetijska zadruga Dragatuš postavila lep pridelek. Pšenica je bila enaka kot na poljih kooperantov, prejšnji teden jo je požel kombajn. Rž so sejali lani v jeseni prvič. Upravnik zadruga je visok možak, pa se je brez težave stoje in vzravnan skrli v njej. In seno »mruva«, mu pravijo Belokranjci, je preseglo vsa pričakovanja. Pridelek je za polovico večji kot na drugih travnikih.

Nejeverni Tomaži, ki so šele lani prerokovali neuspeh, so umolknil. Vedo, da ni več nikogar, ki bi bil pripravljeno poslušati njihove manjve. Prepričljivejši got so njihove govornice in napovedi je pridelek, ki raste iz zemlje. Pridelek, v kateroga ni nihče verjel. Zato se Dragatuščani ustavljajo na poti, ki deli stelnjake na dvoje, gledajo tehtajo in razmišljajo. Vrsto novih vprašanj je sprožilo teh 56 hektarov prej neplodne zemlje.

Trgovsko podjetje
»PETROL«
LJUBLJANA

Za vse vrste dvotaktnih motorjev uporabljajte specialno olje za dvotaktna motorja znamke »DVO-TAKTOL« - proizvod Petrola, Ljubljana. Zahtevajte na vseh servisih in črpalnikih specialno olje za dvotaktna motorja »DVO-TAKTOL« - ki se lahko uporablja za vse uvožene in domače dvotaktna motorja! Kvaliteta olja odlična!

PODJETJE
»KROJ«
LJUBLJANA
Poljanska cesta 15

s svojimi poslovalnicami: Resljeva c. 1, Titova c. 4, Poljanska c. 7
čestita prebivalcem novo-meškega okraja za DAN VSTAJE!

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

ko se je v prvih dneh julija letos pojavila v tisku kratka novica, da pogrešajo v vodah severno od Norveške neko ameriško letalo, ni ta novica vzbudila posebne pozornosti. Ameriška letala so iskala pogrešano letalo nekaj dni, ne da bi ga našla. Naprošena je bila celo neka sovjetska ladja, naj pomaga iskati.

Deset dni potem, ko je letalo izginilo, je sovjetska vlada poslala vladam ZDA, Velike Britanije in Norveške note, v katerih odločno protestira proti ponovni kršitvi sovjetskega zračnega prostora po ameriškem šestmotornem bombniku RB-47 in sporoča, da je ta bombnik sestrelilo 22 kilometrov znotraj sovjetskega zračnega prostora nad Barentsovim morjem sovjetskega lovsko letalo. Poveljnik ameriškega bombnika in trije člani posadke so se ubili, medtem ko so navigatorja bombnika in še nekoga drugega pilota potegnili živa iz morja. »Oba bosta sojena strogo po sovjetskih zakonih,« je rečeno v notah.

Letalo je po izpovedih obeh pilotov - kakor trdi sovjetska nota - vzletelo z ameriškega oporišča Brightnorton z vojnokov nalogo. Pred odhodom so piloti baje dobili navodila, naj ohranijo mislijo v popolni tajnosti in naj ne skušajo vzpostaviti redne radijske zveze z ameriško bazo v Veliki Britaniji. Ponovna sestrelitev ameriškega letala nad sovjetskim ozemljem oziroma vodami tako kmalu po incidentu z vojnokov letalom »U-2« maja letos je nedvomno še bolj zaostroila odnose med ZSSR in ZDA oziroma med obema blokoma. Še posebej, ker sta tako Hruščev kot obrambni minister Sovjetske zveze Malinovski po prvem incidentu izjavila, da ZSSR ne bo trpela takih potočev

nad svojim ozemljem in da bo z raketa mi napadla tista ameriška ali druga oporišča, s katerih bodo vzletela taka letala. Kaj pravi nota v tem pogledu? V notji je rečeno, da »sovjetska vlada ni ukrenila drugih korakov razen sestrelitve letala, ki je bilo sestreljeno že v začetku prodiranja v sovjetski zračni prostor«.

TO POT »RB-47«

Toda v tem pogledu je bil bolj zgovoren sovjetski premier Hruščev, ki je naslednjega dne po objavi not sklical v »Sverlovski dvorani« Kremlja tiškovno konferenco in pred štiri sto novinarji in fotoreporterji poudaril, da ostaja v polni veljavi izjava maršala Malinovskega o udarhih proti oporiščem, s katerih opravljajo vojnokove polete nad sovjetsko ozemlje. V tem pogledu so bila obrambnemu ministru izdana jasna navodila, ki so jih sporočili tudi poveljnikom raketnih enot. Pripomnil je, da se bo ZSSR ponovno pritožila pred Varnostnim svetom in sprožila te zadeve tudi v Generalni skupščini OZN. Dejal je tudi, da temeljiti sovjetska politika še nadalje na načelih miroljubne koeksistence, na ohranitvi miru in razvijanju trgovine z vsemi državami.

Prva ameriška reakcija je prišla iz ust zastopnika za tisk Bele hiše Hagertyja, ki je dejal, da je vsak poskus povezovanja letala »U-2« z bombnikom »RB-47« povsem brez podlage, ker je letalo letelo nad mednarodnimi voda-

mi, torej niti ne nad sovjetskimi teritorialnimi vodami, še manj pa nad sovjetskimi ozemljem. Po njegovih besedah (izjavo je odobril predsednik Eisenhower) lahko pomeni sestrelitev tega letala samo »namen in nepremišljen poskus povzročiti mednarodni incident«.

Kljub temu je pričakovati, da bo reakcija svetovnega javnega mnenja, tudi tistega na Zahodu, neugodna za ZDA. Čemu je treba zaostroiti položaj, ki je tako in tako dovolj napet po neuspehu pariške konference? Tako igranje ali pa morda izvajanje utegne imeti silno resne posledice. Niso sicer še znane podrobnosti in morda v celoti tudi ne bodo znane, toda že zdaj je dovolj razloga za obžalovanje.

Ta incident ponovno dokazuje, da je mnogo lažje kaliti mednarodne odnose, kot jih popravljati. Vsekakor pa dokazuje, da smo trenutno v razdobju, ki je zelo kočljivo in občutljivo in ko so potrebni vsi napori za pomiritev. V tem razdobju, ki je nastopilo po neuspehu pariške konference, je po besedah predsednika republike Tita potrebno, da se vsak narod aktivno bori za mir. Konferenca na vrhu je namreč pokazala, da same velesile niso sposobne reševati najbolj perečih problemov sedanjega časa. Zato je potrebna vsestranska dejavnost vseh, posebno izvenblokovskih držav, da bi preprečili najhujše in obnovili zaupanje med narodi.

Krompir kliče na pomoč!

Krompirju grozi v letošnjem vlažnem in toplém vremenu velika nevarnost, namreč napad krompirjeve plesni ali fitofitore. Trenutno so v največji nevarnosti zgodnje sorte, čeprav se je pojavila že tudi na poznejših, kot n. pr. merkur.

Kakšni so znaki bolezni? Na spodnjih listih krompirja se pojavijo temne rjave pege, ki so zmeraj na robovih ali na vrhu lista, nikoli pa ne v sredini lista. Ob vlažnem vremenu ali če je rosa, je na melem zelenim delom lista in rjavimi pegami vidna bela puščasta prevleka, ki spominja na plesen. Ta plesen so trosovnik s trosi, s katerimi se bolezen v deževnem vremenu naglo širi. V nekaj dneh je ves nasad rjav, suh in doseže značilni vonj po plesni. Trsoe zbijajo tudi v zemljo, kjer pridejo v stik z gomolji že med rastjo ali med izkopom. Gomolji so polni sivkastih udrtin na lupini in tak krom-

pir bo v skladišču zelo rad gnil. Fitofitora je torej bolezen, ki dela škodo na zelenih delih žezdaj na njivi in še ko je krompir že v kleti.

Bolezen povzroča vsako leto težke milijone škode v pridelovanju krompirja (manjši pridelki, gnitje). Zadržanje je enostavno in zelo učinkovito, če je le pravočasno izvedeno. Ko je nasad že porjavel, je vsako škropljenje odveč. Za borbo proti krompirjevi plesni so učinkovita bakrena sred-

stva; najbolj znana so bakrena apno, ki ga vzamemo 1-1,5 kg na 100 litrov vode, Dihan in Ljotan - 30 dkg ali Superkuprenoks - 50 dkg na 100 litrov. Najenostavneje je, da enega teh pripravkov dodamo škroplivu proti klorodermnemu hrošču (Lindan, Pantakan, arzenat in pod). Pri škropljenju je treba zadeti predvsem spodnjo stran listov s fino razpršenim škroplivom.

Kdaj škropiti in kolikokrat? Profitofitorna služba, ki ima opazovalce po vsej Sloveniji, daje vsak dan po tisku in radiu poročila in navodila o tem. Najbolje je, da se pridelovalci držijo teh rokov. Verjetno bo treba škropiti - tudi pozne sorte - že ta teden, ponekod že kot drugič.

Kratke IZ RAZNIH STRANI

- Predsednik ZDA Eisenhower je napovedal program pomoči ZDA državam Latinske Amerike. Ta program bo predložil na konferenci ministrov za gospodarske resore Organizacije ameriških držav, ki se bo začela 5. septembra v Bogoti.
- V Parizu so uradno sporočili, da je Francija razglasila neodvisnost treh arabskih držav - Francoskega Konga, Čada in Srednje Afrike.
- Kubanski zunanji minister Paul Roa je poslal predsedniku Varnostnega sveta pismo, v katerem prosi, naj bi se ta organ OZN takoj sestal zaradi obravnavanja položaja, ki je nastal po zaostroitvi ameriškokubanskih odnosov.
- V Los Angelesu se je začela konvencija ameriške demokratske stranke, ki bo določila demokratskega kandidata za novembra predsedniške volitve. V središču konvencije je zbrato približno 800 delegatov iz vseh držav ZDA. Čeprav so možni širje kandidati, ima največ upanja, da bo imenovan za kandidata 43-letni senator John Kennedy iz države Massachusetts.
- Predsednik Gane Nkrumah je pozval vse neodvisne države Afrike, naj določijo datum, ko bodo priznale časovno aližsko vlado kot edino zakonito vlado in prekinitve diplomatske odnose s Francijo.
- Na kongresu Nacionalne unije Združenih arabske republike je predsednik Naser odobril glavne smernice notranje in zunanje politike ZAR. V zunanji politiki se bo ZAR držala izven blokov, v notranji politiki pa bo na socialističnih temeljih gradila družbeno in gospodarsko življenje.
- Volitve v novo ustavodajno skupščino na Cipru bodo 31. julija letos. Po sporazumu med Ciprom in Veliko Britanijo o oporiščih za britansko vojsko in finančni pomoči bo kmalu razglašena neodvisnost Cipra.
- Japonski zunanji minister Fujiđama je dejal, da so ZDA uporabljale »U-2« s svojih oporišč na Japonskem. Letalo tipa »U-2« so maja sestrelili nad Sovjetsko zvezo.
- Na povabilo poljskega Sejma je prišla v Varšavo delegacija Vrhovnega sovjeta ZSSR.

Občinsko društvo inženirjev in tehnikov v Črnomlju

Pred kratkim so ustanovili v Črnomlju občinsko Društvo inženirjev in tehnikov. Občinsko zboru so prisostvovali ravnatelj sekretariata Republiške zveze društva inženirjev in tehnikov, Torčkarja tudi predstavnik OLO Novo mesto ing. Teršar in ing. Vrhovec ter predstavnik OBLO Črnomelj s predsednikom Janezom Zuničem in sekretarjem občinskega komiteja ZKS Francem Hočevarjem. Novo društvo bo združevalo 50 inženirjev in tehnikov ter izrednih članov iz območja občine Črnomelj in iz okraja iz občine Metlika. Vseh 71 oseb bo vključenih v sedem strokovnih podružnic.

Z novoustanovitvenim društvom se bo tehnična inteligenca veliko tesneje povezala z delovnimi množicami in tako koreniteje posegla v gospodarsko razvijanje komun. Udeleževanje inženirjev in tehnikov bo izboljšalo in industrijsko razmeroma še slabo razviti Bel krajini in ti bodo imeli tog težko, a hkrati prijetno nalogo, dvigniti raven splošne tehnične izobrazbe. Pri sprejemanju občinskih družbenih planov se od leta do leta odpira vprašanje, kje dobiti finančna sredstva za modernizacijo industrije. Občinski ljudski odbori morajo namreč v načelu vslagati svoja borna sredstva za razvijanje zlasti in deloma zaposlavljenih panog gospodarstva, pri tem pa se morajo industrijskega podjetja za svojo modernizacijo izrazite osloniti na svoja lastna sredstva. Pri tem se je potrebno zavedati, da se fondi industrijskih podjetij lahko iz leta v leto izrazito večajo, ali pa se sploh ne večajo oziroma po nepotrebnem razbijajo. Modernizacija obratov bo zahtevala od kolektivov in občinskih žitev, kajti vedeti je treba, da bo čas zahteval izrazite premike delovne sile ter oddajanje dobolehnih strojev in opreme v nova specializirana podjetja. Pri tej akciji, kjer se bo zlasti jasno odrazilo, da so delovni kolektivi upravljavci v imenu družbe - ne pa lastniki sredstev za proizvodnjo - bo odigralo svojino vlogo občinsko Društvo inženirjev in tehnikov.

Na ustanovnem obnem zboru v Črnomlju so izvolili petčlanski upravni odbor s predsednikom ing. Tonetom Boletom iz Kanžarice in tričlanski nadzorni odbor: sprejeli so tudi pravila društva. V upravni odbor bodo kooptirani nekdanno še dva člana iz občine Metlika. V program dela so vključili čili kot osnovno vodilo tesno sodelovanje z občinskimi ljudskimi odbori in njegovimi organi; na področju komun. bodo zasledovali porast produktivnosti in ekonomičnosti obratovanja, uvajanje sodobnih metod proizvodnega procesa in proučevanje stimulativne čista sistema nagrajevanja. Zbranje in obdelava gradiva za sestavo perspektivnih petletnih planov črnomeljske in tudi metliške komun. bo ena izmed prvih akcij novoustanovitvenega občinskega Društva inženirjev in tehnikov.

Trgovsko in uvozno podjetje
»METALKA«
LJUBLJANA
Parnova 33 - nudi v

vseh svojih poslovalnicah gradbeni in instalacijski material ter ostalo železnilno po najugodnejših cenah. Poslužite se nakupa pri nas! Nudimo širok asortiment vseh navedenih proizvodov po konkurenčnih cenah! Hkrati čestitamo vsemu delovnemu ljudstvu okraja Novo mesto za dan vstaje!

Nabirajte zdravilna zelišča

Cvet: lipe, rmana, rdeče detelice.
List: breze, šmarnice, vinnogradniškega lapuha, gozdne jagode, melise, ozkolistnega trpotca, robide, maline, pekoče koprive, jeternika.
Rastlino: pelina, gladišnika, hrbiške rese, kopitnika, krvavega mlečka, tavzentože, sentjančevke, rmana, melise, vodne kreše, črnober, ptičje kaše, ženiklja, materine dušice.
Korenine: arnike, šmarnice, malega divjega janeža, velikega divjega janeža, medvedovih tac, trobentice, črnober, male norice, pekoče koprive, srčne moči.
Lubje: češminovih korenin, češminovih palic, krhljike.
Razno: suhe borovnice, kumono, ržene rožičke.
Za prodano zdravilna zelišča, sveže in suhe lističe ter gobe zahtevajte GOSADOVE NAGRADNE KUPONE, da se boste lahko v jeseni udeležili velikega nagradnega žrebanja in srečevali! Vsa ostala pojma in cene dobite v zadrugi ali pri GOSAD, skladišče Novo mesto, Slakova ul. 8.

Košnja v okraju daje letos izredno bogat in lep pridelek sena. Za živino bomo imeli do pozne pomladi dovolj krme. Na sliki: spraviljanje sena v KPZ v Črnomlju

Z IZREDNE OBČINSKE KONFERENCE SOCIALISTIČNE ZVEZE V SEVNICI

V jeseni: konference krajevnih organizacij

V nedeljo dopoldne je bila izredna občinska pokongresna konferenca Socialistične zveze tudi v Sevnici. Udeležba delegatov ni bila ravno najboljša; poročilo je bolj površno obdelalo kongresno gradivo, ni pa bilo konkretno odraz dejanskega življenja, razvoja in potreb politične organizacije v občini. V dveh pokongresnih mesecih bi občinsko politično vodstvo pač lahko pripravilo bolj konkretno poročilo, pač v skladu s smernicami in sklepi kongresa. A če vemo, da se predsedstvo Obč. odbora SZDL v Sevnici dalj časa sploh ni sestalo navzlic večkratnemu sklicu, potem čaka organizacija v občini precej dela. Na to je na konferenci opozorila tudi razprava, čeprav tudi ta ni bila doela povezana s vsebino kongresa.

Zdaj je v sevnici občini 33 osnovnih organizacij SZDL in 23 krajevnih odborov; o organizacijskih spremembah — nedvomno bodo potrebne marsikje — bodo razpravljali v jeseni na konferencah krajevnih organizacij SZDL. Do konca septembra naj bi se vse krajevnice organizacije pomenile s svojimi člani o tem, kje bodo sedeži organizacij, koliko bodo imele podružnic in kakšne naj bi bile sekcije, potrebne za vsestransko uveljavljanje članov v Socialistični zvezi. Prav s konkretnim delom in z reševanjem problemov, ki so v sleherni vasi, na slehernem področju KO ali v tovarni in stanovanjski skupnosti, bodo vodstva organizacij seznanila

članstvo z bistvom V. kongresa in njegovim gradivom. Na konferenci so ugotovili, da je v občini resnično vse premalo življenjske povezanosti organov oblasti, svetov in komisij, organov samoupravljanja in političnih vodstev. Ob taki povezanosti tudi ne more biti resnično dobre, ustvarjajoče

Z IZREDNE OBČINSKE KONFERENCE SZDL V TREBNJEM

KRAJEVNE ORGANIZACIJE — GLAVNO TORIŠČE DELA

Obširno poročilo na izredni pokongresni konferenci SZDL Trebnje, ki je bila v nedeljo, 10. julija, je vsebovalo mnoge

skrbji za razvoj novih kadrov — pravilno in dovolj zgodaj so postavili na konferenci vprašanje kandidatov za odbornike novega ObLO, čeprav bodo volitve šele prihodnje leto v jeseni! — in za reševanje vseh drugih problemov.

Delegati so poročali med drugim o sezonskem (zimskem) pomanjkanju delovne sile v lesno-industrijskem bazenu Sevnice, o nizkih tarifnih postavkah (dotrajale oz. močno iztrošene) industrije, o problemih odhajanja in prelivanja delovne sile in pod. gospodarska vprašanja. Kaže, da bo treba v občini veliko resnejše reševati (in rešiti) vprašanja, ali se ne da tudi v Sevnici doseči višjih dohodkov. V jeseni se bodo organizacije SZDL lotile zares nujno po-

trebnega dela: načrtno bodo seznanile svoje člane in vse državljane z osnovami perspektivnega načrta občine, z načrti združenj, z nalogami kmetijstva itd. Ne smejo pozabiti tudi na pomoč mladini, ki je sposobna in rada dela, pa ne naleti vedno na razumevanje za svoje potrebe.

O kongresu, njegovih sklepih in nalogah občin, organizacij SZDL je govoril na konferenci delegatom predsednik OO SZDL Viktor Zupančič.

Takole pomagajo študentje in dijaki, brigadirji MDB JOŽE SLAK-SILVO, v Žužemberku pri polaganju cevi za nov lokalni vodovod

● Tovariš Slavko Kržan je bil v nedeljo na izredni občinski konferenci SZDL v Trebnju izvoljen za predsednika obč. odbora Socialistične zveze. Novemu predsedniku naše iskrene čestitke, vsem organizacijam v občini pa mnogo uspehov! (Obč. odbor SZDL je bil že od zadnje letne konference brez predsednika.)

● Pionirji-zadružniki iz Artiče so sklenili, da bodo tudi med počitnicami lepo obdelovali dodelane jim zemljišče. Vsak ponedeljek in četrtek prihajajo na šolski vrt, ki je res lahko zgled vsem družničnim organizacijam. Letos so postali njihovi resni konkurenti pionirji iz Globokega, toda Artičani pravijo, da se ne bodo dali prekositi!

● Knjigovodski tečaj v Sevnici je bil v minulem tednu zaključen. Pokazalo se je, da bo treba prav takih praktičnih tečajev še veliko, saj nam sposobnega kadra povsod primanjkuje. Ljudska univerza že pripravlja načrte za jesenski začetek novih izobraževalnih tečajev.

Problemi izobraževanja odraslih

Iz družbenih potreb rojene oblike izobraževanja odraslih sestavljajo enoten in zaokrožen sistem, ki je del naše kulturne in prosvetne politike. Naglo razvijajoča se proizvodnja prinaša vse več novih organizacijskih oblik izobraževanja. Rojevanja le-teh sicer ne kaže zavirati, vendar pa jih bo treba začeti hitreje in z večjo resnostjo proučevati. Ker namreč vemo, da je teorija o izobraževanju odraslih tako v svetu kot pri nas komaj v razvoju in nimamo za te vrste izobraževanja posebne usposobljenega kadra, se bo treba vendarle resneje zanimati za uspehe in neuspehe ter praktično pomagati.

Za to pionirsko raziskovalno delo bomo morali zbrati vse, ki so se kakor koli ukvarjali s temi vprašanji in jih na sistematičen način usmerjati

k nadaljnjemu delu, da bomo čim prej prišli do več ali manj veljavnih zakonitosti, ki naj bi jih preverjala praksa. Šolniki, ki že izobražujejo odrasle, bodo morda ugovarjali, češ saj se to delo vendar ne razlikuje od izobraževanja mladine. Skromna teorija in prizadevanja praksa pobijata take ugovore. Getovo je namreč, da so odrasli bolj izkušeni, bolje poznajo prakso, bolj razviti, imajo bolj utrjeno voljo, ustaljeneje interese in se uče z večjo prizadevnostjo, ako jih k temu ne silijo le materialni razlogi. In prav za te in druge razlike nam gre. Iz teh slede namreč tudi drugačne metode pri izobraževanju odraslih.

Z vprašanji izobraževanja odraslih se vsak po svoje ukvarjajo sveti za šolstvo, SZDL, ZKS, LMS, delavske in ljudske univerze, sindikati, svobode, društva prijateljev mladine, centri za izobraževanje v podjetjih, a vsa ta prizadevanja niso rodila teorije, ki bi zanesljivo usmerjala izobraževalno delo. Sicer pa ni čuda, saj od družbenih, političnih in gospodarskih organizacij ter od podjetij tega ne moremo zahtevati, pa čeprav lahko pomagajo pri ustvarjanju le-te.

Tako delo sodi v ustanove, ki so se v prvi vrsti dolžne ukvarjati s temi vprašanji. Ena izmed teh je Zavod za proučevanje izobraževanja odraslih LRS. Le-ta je komaj po dveletnem delu sestavil osnutek predpisov za organizacijo oddelkov za odrasle pri rednih šolah in izdal posebna navodila za izvajanje teh, ustvaril je predmetnike in učne načrte za razne vrste in stopnje šol, oskrbel raznovrstna

skripta, izdal prvo številko svoje periodike Informator, imel raznovrstna posvetovanja itd. Medtem ko se je Zavod torej pečal doslej z vsebino in organizacijskimi problemi izobraževanja odraslih, namerava v bodoče proučevati tudi metodologijo in se bo posvetil dopolnilnemu izobraževanju kadra, ki izobražuje odrasle. V ta namen prosti ustanova vse dosedanje sodelavce za čim tesnejše sodelovanje, hkrati pa vabi k sodelovanju vse tiste, ki se žele posvetiti raziskovalnemu delu te vrste.

Potrebujemo gozdno drevesnico

Katastrsko stanje izkazuje, da je v žužemberški občini okoli 46% vseh površin pod gozdom. Te površine pa so v resnici večje in se bodo še večale, ker je še izven tega veliko površin, ki še nekaj let ne bodo ustrezale intenzivnejši kmetijski proizvodnji. Ker je blagovnost lesa zaradi slabega gospodarjenja v preteklosti zelo nizka in v gozdovih le malo iglavcev, je treba v prihodnjih nekaj letih izvršiti presaditev na večjih površinah. — Sedanja zmogljivost gozdnih drevesnic je premajhna, saj merijo le okoli 40 arov, zato je potrebna nova gozdna drevesnica, ki bo merila vsaj 3-5 hektarov. Zaradi valovitega terena in nomanjkanja vode pa bo lokacija za tako drevesnico težko določiti.

M. S.

NAČRTOVANJE

PETNAJST NADSTROPNI HOTEL bodo začeli graditi letos na trgu Pirntarjeva v Beogradu. Gradnja bo stala 1 milijardo 27 milijonov dinarjev. Novi hotel, ki se bo imenoval Slavija, bo imel 447 sob s 587 posteljami. Zanimivo je, da bodo v njem predvidovale sobe z eno posteljo, ki jih bo 397.

14 MILIJONOV KUBIČNIH METROV ZEMLJE bodo po programu izkopali do konca leta pri gradnji prekopa Donava-Tisa-Donava. Razen tega bodo dokončali še 37 raznih objektov, ki so jih pričeli graditi še prejšnja leta. V prvih letošnjih mesecih so dela zelo uspešno napredovala, zato lahko pričakujemo, da bo letošnji program v celoti izpolnjen oziroma celo presežen.

TRETIJ LESNI SEJEM v Ljubljani je obiskalo 32.712 ljudi, na njem pa je bilo sklenjenih zorničnih zaključkov v vrednosti 4 milijarde 607 milijonov dinarjev.

Najboljši: Veliki Cirknik, Vitovec in Šmarčno

Na izredni konferenci SZDL v Sevnici so v nedeljo razdelili tudi priznanja najboljšim osnovnim organizacijam, ki so tekmovaly v razpisnem občinskem tekmovanju. Žal je le 19 organizacij izmed 33 poslalo zaključna tekmovalna poročila, samo 11 izmed teh pa je poslalo tudi vsa tri potrebna poročila. Med tekmovalcem so v občini pridobili 735 novih članov v organizaciji Socialistične zveze, pripravili so 47 različnih predavanj, pridobili 601 novega naročnika

za Dolenjski list itd. Tekmovalna komisija je ugotovila, da so dosegle najboljše uspehe naslednje osnovne organizacije SZDL v občini:

1. Veliki Cirknik, ki je dobil I. nagrado: 30.000 dinarjev;
2. Vitovec — II. nagrada: 20.000 dinarjev;
3. Šmarčno — III. nagrada: 10.000 dinarjev,

naslednja mesta pa so zavzele ostala mesta pa so zavzele jele, Blanca, Primož, Tržišče, Bučka, Sevnica in Telče.

NOTRANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Ce bi sodili po vremenu, bi lahko trdili, da poletje še ni. Drugače pa je, če sodimo po dogodkih. Teh je manj, vendar ni strahu, da v našem pregledu ne bi mogli opozoriti na nekatere uspehe in morda tudi naloge, ki nas čakajo kljub poletju.

Zetev je zajela že skoraj vse kraje v Jugoslaviji. In kot lani tudi letos ugotavljamo, da pridelki visokorodne pšenice niso tako odvisni od vremenskih prilik kot druge sorte. Kljub temu, da je letina nekoliko slabša kot lani, bomo pridelali najmanj toliko pšenice prav zaradi tega, ker smo posejali veliko več zemlje z visokorodno pšenico. V Vojvodini so že poželi 200 tisoč hektarjev visokorodne pšenice že zato, ker so se bali, da se ne bi preveč zrelo zrnje usipalo. Na požetih poljih so v Vojvodini dosegli povprečno 30 do 45 meterskih stotov pridelka na hektar. Kot običajno so tudi tokrat izjeme, kjer so pridelali do 70 mte pšenice na hektar. V Vojvodini so na strnišča posejali že drugo seme, in sicer rastline za živinsko krmo. Računajo, da bodo na teh površinah pridelali okoli 300 tisoč vagonov dobre in obenem cenene živinske krme. Prav ta krma naj bi

1961: 5,5 milijona ton pšenice

omogočila tudi povečanje živinskega stalaža, tako kot je predvideval načrt za letošnje leto. Uspeh je že v tem, da nam po teh prvih podatkih tudi letos ne bo potrebno uvažati pšenice oziroma žit, kar je za splošen razvoj gospodarstva zelo pomembno.

Letos pa se pripravljamo že v teh mesecih tudi na jesensko setev. Zelimo namreč, da bi v jeseni posejali z visokorodnimi sortami pšenice še nekaj sto tisoč hektarov več kot doslej. Tu naj bi bila kot vselej doslej prva socialistična kmetijska gospodarstva. Novih 250 tisoč hektarov bodo morala posejati posestva, medtem ko naj bi kmetovalci posejali novih 230 tisoč hektarov. Če bodo načrti uresničeni, bomo pridelali v prihodnjem letu nekaj nad 4 milijone ton pšenice na posevstvih in na zemlji, ki jo bodo zasebni kmetovalci obdelali v kooperaciji z združenji. Ker računamo da bodo kmetovalci, ki še ne sodelujejo z združenji pridelali še okoli 1,5 milijona ton pšenice, pomeni, da bo skupen pridelek znašal okoli 5,5 milijona ton. Torej, več kot dovolj za domače potrebe, pa četudi bi se potrošnja kruha še znatno povečala. Te številke so toliko pomembnejše, ker so več ali manj točne. Triletno izkušnje, kot je rečeno, kažejo, da nam vreme ne more bistveno pokvariti pridelka, na katerega računamo. Zato je sejanje visokorodnih sort toliko pomembnejše in toliko bolj važno je, da se jeseni kooperacija med kmetovalci in združenji pri sejanju visokorodnih sort pšenice razširi.

Prav tako računamo tudi na to, da bodo že v prihodnjem letu posejane veliko večje površine s hibridno koruzo. Skoraj milijon hektarov naj bi bilo zasejanih s tako koruzo, 1 milijon 300 tisoč hektarov pa z domačimi sortami. Pridelki bi bil potentakem že v prihodnjem letu okoli 8,5 milijona ton. Tudi to bo velik uspeh, zaradi tega, ker bodo tolikšne količine koruze omogočale povečanje živinskega stalaža, zlasti pa prašičev in kokoši. Predvsem se nam zdi prav, da se že ob letošnji žetvi pripravljamo na jesensko in spomladansko setev. Gospodarsko leto v kmetijstvu se začne v jeseni in ne 1. januarja.

Kaj več bi lahko zapisali tudi o turizmu, vendar se bomo k temu še povrnil. Takoj pa bi kazalo opozoriti na napako, ki so jo delale naše turistične organizacije oziroma naša gostinska podjetja. Gre za tole: Lani, tega se bodo bržkone spomnili tudi naši bralci, smo gradili nespoobnost naših gostinskih delavcev, češ, da so pri uslugah preveč poceni in da ne kaže vabiti gostov, če imaš pri tem izgubo. Računali smo na pametno presojo. Zgodilo pa se je drugače. Podjetja, oziroma hoteli so lanske cene ponekod enostavno pomnožili kar z dva, če ne celo s tri. Pri tem se niso osluge prav nič izboljšale. (Ko govorimo o uslugah, mislimo tudi na šport, zabavo, kulturne prireditve in ne le na hrano.) Rezultat je kaj neroden. Že napovedane skupine tujih gostov so odpovedale svoj obisk in poznamo celo nekaj primerov, kjer se gostinski obrati trudijo, da bi sedvi, ko je stvar zavožena, pridobili vsaj domače turiste. To pa bo seveda težka stvar, za našo skupnost pa vsekakor zelo draga, kako ne bi bilo treba gospodariti.

Glavno torišče dela v Socialistični zvezi bo treba v bodoče prenesti na krajevnice organizacije. Te se bodo s sodelovanjem vseh državljanov lotile težav, ki prebivalce njihovega območja tarejo in jih s skupnimi močmi in podporo prebivalcev reševale. Ker se poročilo ni dotaknilo V. kongresa, je nekaj misli iz njega posredoval delegat sekretar Okrajnega odbora SZDL Roman Ogrin.

Kartonažna tovarna - Ljubljana
Čufarjeva 16
protizvaja:
kartonažne izdelke vseh vrst za reprodukcijo, industrijo, obrt itd.;
izdelke iz papirja: serviete, toaletni papir, zvifke za blagajne in računske stroje, mape ter registratorje;
lončke za živila itd.;
ovčke; mehke in trde za tekstilno industrijo;
kartonske cevi, sode, steklenice, doze;
litografsko embalažo v eno-ali večbarvni tiskali itd.

Cesto čez Gorjance razširjajo in modernizirajo; vzdolž delovišč so si odprli tudi več novih kamnolomov in uredili naselje za delavce

IZ DELA ORGANIZACIJSKE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Statut SZDL Jugoslavije

Nenehno in vsestransko izboljševanje pogojev življenja in dela delovnih ljudi; vsklajevanje sistema nagajevanja z razvojem proizvodnih sil in produktivnosti dela; izgrajevanje in izpopolnjevanje komunalnih in storitvenih dejavnosti; nadaljnje razvijanje in izboljševanje socialnega zavarovanja in zdravstvene službe z namenom, da bi čedalje bolj skrbeli za delovnega človeka; ustvarjanje čimugodnejših gmotnih in družbenih pogojev za razvoj prosvetne, kulturne in telesovzgojne dejavnosti; razširitev omrežja ustanov in razvijanje organizacij, ki skrbijo za kulturnoprosvetno rast in telesno vzgojo najširših množic; prilagajevanje celotnega sistema izobraževanja zahtevam družbeno ekonomskega razvoja;

razvijanje znanosti in znanstveno raziskovalnega dela v prid hitrejšemu materialnemu in obnemu napredku; ustvarjanje čedalje boljših pogojev za vsestransko in svobodni razvoj znanosti in umetnosti, da bi tako obogatili našo kulturo z novimi pridobitvami in vrednotami; utrditev miru, uveljavljanje politike aktivne koeksistence, razvijanje enakopravnega mednarodnega sodelovanja in prijateljstva med narodi ter državami ne glede na njihovo družbeno ureditev; odstranjevanje iz mednarodne prakse vmešavanje in potranje zadev drugih dežel in zagotavljanje pravic slehernemu narodu, da svobodno odloči o svoji družbeni ureditvi, dajanje pomoči nerazvitim deželam, da bi tako krepili njihovo ekonomsko in politično neodvisnost

ter ustvarjanje pogojev za njihovo enakopravno sodelovanje v mednarodnih odnosih; vzpostavitev popolne enakopravnosti vseh narodov sveta;

nadaljnje razvijanje in krepitev solidarnosti socialističnih sil, medsebojnega razumevanja in sodelovanja z delavskimi, narodnoosvobodilnimi in drugimi naprednimi strankami in gibanji po svetu na načelih popolne enakopravnosti in samostojnosti, a z namenom, da bi dosegli napredne družbene preobrazbe in zmago socializma.

Za uresničitev svojih smotrov se Socialistična zveza bori s politično in idejno dejavnostjo na vseh področjih družbenega življenja.

ČLANSTVO V SOCIALISTIČNI ZVEZI
Člen 1
Vsak državljani Federativne ljudske republike Jugoslavije, ki ima splošno volilno pravico in ki odobrava smotre in statut Socialistične zveze, postane član Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, ko se vpiše v organizacijo Socialistične zveze.

DOLŽNOSTI IN PRAVICE ČLANOV
Člen 2
Član Zveze je dolžan v svojem družbenopolitičnem življenju pri-

alistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije.

Člen 5
Organizacija — kolektivni član Socialistične zveze ima pravico, sprožiti svoje predloge in izraziti mnenje o vsej dejavnosti Zveze in prositi za pomoč pri obravnavanju problemov s področja svoje dejavnosti.

Člen 6
Kolektivno članstvo se nanaša samo na včlanjeno organizacijo kot celoto. Član takšne organizacije postane član Socialistične zveze, ko se vpiše v eno izmed organizacij Zveze.

Člen 7
Socialistična zveza sodeluje z vsemi družbenimi organizacijami, združenji, društvi in družbenimi ustanovami in jim pomaga pri izpopolnjevanju njihovih nalog.

ORGANIZACIJSKI USTROJ SOCIALISTIČNE ZVEZE

Člen 8
Organizacija Socialistične zveze v občini je osnova Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. Organizacija Socialistične zveze v občini tvori vsi člani s področja občine, organizirani v krajevnih organizacijah Socialistične zveze. Občinske organizacije Socialistične zveze se združujejo v okviru okrajev, pokrajine oziroma oblasti ali republike.

MESTNIK - okrajni mladinski prvak

Pretekli ponedeljek se je v Novem mestu zbralo šahovski svet. Vsem mladim šahistom - kar 22 iz različnih krajev okraja. Prišli so, da se prvikrat pomerijo za naslov okrajnega mladinskega prvaka in da izberejo tri najboljši, ki se bodo kot okrajni predstavniki udeležili republiškega mladinskega prvenstva v Celju. Največje število udeležencev je dalo Novo mesto - kar devet, Senovo in Brežice sta dala po tri, Crnomelj, Trebnje in Sevnica pa dva in Krmeč enega mladince. Tako so bili na turnirju zastopani vsi kraji okraja, kjer delujejo šahovske organizacije.

O začetku prvenstva, ki se je igralo po švicarskem sistemu (de 9 kol) smo že poročali. V vodstvo se je nepričakovano povzela Pažez iz Krmeča, ki pa je kasneje močno popustil, doživel tri zaporedne poraze in končno običaj šele na 9. mestu. Ne moremo reči, da je kriva slaba igra, bolj se nagibamo k misli, da je glavni vzrok njegovega poloma pomanjkanje izkušenj, saj je bil to zanj prvi močnejši turnir. Dobro se je držal Pirker iz Brežice, ki je z zanesljivo igro vse do zadnjega kola obdržal drugo mesto. Največji vzpon so do konca turnirja napravili Novomeščani, ki so v glavnem slabo startali.

Mestnik je po porazu v 3. kolu s Petricem (Crnomelj) imel le 50% možnih točk, toda v naslednjih kolenih se je občutno popravil. Kar petkrat je v svoj prvir zabeležil celo točko, razen tega je remiziral še s Pirkerjem in tako je presenetljivo, a zaslužno prejel pokal zmagovalca. V zadnjih šestih kolenih je premagal konkurenco za naslov prvaka - Jevšenaka, Cegljarja, Papeža in Jarca in tako postal prvi okrajni mladinski prvak v sahu. Drugoplasirani Brežičan Pirker je bil najresnejši konkurent Mestniku, pokopala pa ga je prevetelka miroljubnost, saj je kar petkrat remiziral, toda ostal je edini neporažen udeleženec turnirja. Tudi Hodnik je presenetil z delitvijo drugega mesta. Začetek je slabo, imel pa je podoben finiš kot Mestnik. Pionir Cegljar s Senovega je ugodno presenetil, to pa ne moremo reči za enega od favoritov turnirja - Petrica iz Crnomlja, ki je delil šele 6. do 8. mesto.

Mestnik, Hodnik, Cegljar in Jevšenak so izpolnili norme za III. kategorijo, medtem ko je Pirker isto kategorijo potrdil. Hkrati z mladinskimi je bilo izvedeno tudi okrajno pionirsko prvenstvo.

Za dan vstaja čestita delovni kolektiv

Gradbenega podjetja »MEGRAD«
LJUBLJANA
Kotnikova 10

samično prvenstvo, saj je nastopilo med mladinci tudi 6 najboljših pionirjev v okraju. Naslov okrajnega pionirskega prvaka je osvojil Cegljar, drugi je bil Kmetec (oba sta iz Senovega), čeprav je imel enako število točk kot Novomeščan Mrvar. V naknadnem medsebojnem dvoboju je Kmetec premagal Mrvarja in se bo razen Cegljarja udeležil republiškega pionirskega prvenstva, ki bo avgusta v Rovinju. Četrtri je bil Pirker (N. m.), peti Starc (Senovo) in šesti Spilhal (N. m.).

Vodita mojster Lešnik in mojstrski kandidat Hočevar

V nedeljo se je v Novem mestu Domu JLA pričel deseti najmočnejši šahovski turnir v Novem mestu - kvalifikacijski turnir za vstop v

Najboljši mladi šahisti novomeškega okraja so se pet dni merili za naslov okrajnega prvaka. Ta častni naziv je osvojil Mestnik (Novo mesto)

Na zaključni svečanosti v hotelu »Kandija« je novi mladinski prvak prejel prehodni pokal Okrajnega komiteja LMS, najboljši mladinci, ki so se plasirali vse do 14. mesta pa so prejeli lepe knjižne nagrade, ki jih je pripravila Okrajna šahovska zveza za Novo mesto.

Končni vrstni red I. okrajnega mladinskega prvenstva:

1. MESTNIK Zdravko (Novo mesto) 7 točk, 2. - 3. Pirker Adolf (Brežice) in Hodnik Peter (Novo mesto) 6 in pol točke, 4. - 5. Cegljar Robert (Senovo) in Jevšenak Milan (Brežice) 6 točk, 6. - 8. Petric Egon (Crnomelj), Jarc Alojz in Adamčič Bogdan (oba N. mesto) 5 in pol točke, 9. Papež Drago (Krmelj) 5 točk, 10. - 14. mesto - Kmetec Branko (Senovo), Hrnjak Dako (Crnomelj), Osojnik Franc (Brežice), Kopač Peter in Mrvar Lado (oba N. m.) vsi 4 in pol točke, 15. - 18. Starc Peter (Senovo), Malenšek Viktor (Trebnje), Pleček Marko in Luštek Anton (oba N. m.) - vsi po 4 točke, 19. - 20. Jomozovič Rudi (Sevn.) in Spilhal Jože (N. m.) 2 točki, 21. - 22. Jazbec Slavko (Sevnica) in Štrožak Marijan (Trebnje) 1 in pol točke. fm

nik Fajfar (LSK). Turnir ima moč mojstrskega kandidata, tako da je z 8 točkami možno dojeti ali potrditi naslov mojstrskega kandidata.

Na otvoritvi turnirja, ki je bila v nedeljo dopoldne, je udeležence najprej pozdravil podpredsednik Okrajne šahovske zveze Novo mesto Slavko Dokl, nato pa še predstavnik šahovske zveze Slovenije Moša Vukovič. Zreb je za popoldansko I. kolo določil pare tako, da so imeli močnejši igralci v glavnem bele figure. To so izkoristili Guzel, Hočevar, Lešnik, Sivec in Djurkovič, ki so zmagali, od črnih pa je uspešno odigrali pol točke le Novomeščan Škerlj (proti Šiški). V drugem kolu sta Lešnik in Hočevar dosegla ponovni zmagi, s solidno igro pa je celo točko zabeležil tudi Novomeščan Sila. Vrstni red po II. kolu: Lešnik in Hočevar 2 točki, Guzel in Sivec 1 in pol, Sila, Šiška in Djurkovič 1, Drakser, Škerlj, Bukovc in Plahutnik pol točke itd.

Turnir bo zaključen 24. julija. Redna kola igrajo vsak dan od 17. do 21. ure, prekinitve partije pa dopoldne od 10. do 12. ure. fm

Dopisujte v Dolenjski listi

VSA MIZARSKA DELA
OPRAVLJA
HITRO,
SOLIDNO
N POCENI

MIZARSKA DELAVNICA
BRESTANICA!

Za osnovno znanje o zdravem življenju

Ko gre za vzgojo naše mladine, za telesno vzgojo, zame ni bistveno to, ali bo na teden določenih toliko in toliko ur za fizikulturo. (Sen za to, da bo fizikultura ura vsak dan.) Zdi se mi bolj važno, da se otrok navadi skrbeti za svoje telo, da začuti potrebo, da s svojim naporom prispeva za svoje zdravje in odpornost in da si hkrati s tem pridobi osnovno znanje o zdravem življenju in napredno pojmovanje o vlogi telesne kulture. Skratka, da mu ustvarimo osnovni pogoj za njegovo radostno, vsebinsko polno življenje, da ga bo to vzgojilo za dobroga proizvajalca, za dobrega graditelja domovine.

Iz govora R. Colakovića na kongresu za telesno kulturo.

PRIPOROČA SE TOVARNA KOLES »ROG« LJUBLJANA Trubarjeva 72

V duhu časa

Neka znana italijanska tovarna testenin je poslala na ameriško tržišče svoj novi proizvod: »vesoljske makarone«. Ti makaroni imajo obliko medplanetnih raket.

RAZGOVOR S PODPREDSEDNIKOM POLJSKE PLOVALNE ZVEZE STANISLAVOM PETRAZSEWISZOM

»Počutili smo se kot doma...«

Več kot štiriinajst dni so se v Vidmu-Krškem mudili poljski vaterpolisti, ki so se pripravljali za kvalifikacijske tekme v Budimpešti. Morda bo za Poljake prav ta trening odločil za udeležbo na olimpijadi v Rimu. To je njihova jima in hkrati gorčica želja. Čelo visoki poraz z jugoslovanskega vaterpolnega reprezentanca (7:0) jih ni spravil s tira. Verjetno jim je dala iskreno upnjo zmagi nad vaterpolno reprezentanco ZAR z rezultatom 8:4. Obe tekmi sta bili v bazenu v Vidmu-Krškem. Ljubitelji tega športa so to pot prili na svoj račun. Naj še omenimo, da so najboljši poljski vaterpolisti na prireditvi tekme v okviru Zeta »bratstva in enotnosti« Poljski smo vodje poljske reprezentance, ki je hkrati podpredsednik Poljske plovadne zveze, Stanislava Petrazsewisza in mu zastavili nekaj vprašanj, na katera je prav ljubezno odgovoril.

Vpr.: Bi nam hoteli zaupati namen treninga poljske vaterpolne reprezentance v Vidmu-Krškem? Odg.: Zelo rad. V Vidmu-Krškem smo prišli na 24 dnevni trening, da se temeljito pripravimo za kvalifikacijski turnir v Budimpešti. Tam naj vsi naša tekme, reprezentanti Avstrije in Romunije. Treninži bi lahko sicer v Poljski, toda nismo mogli predvideti, če bo vreme za to ugodno. Pri vas je vsekar topleje. Vpr.: In kako se počutite v Jugoslaviji? Odg.: Iskreno povedano: presenečen sem nad sprejemom v

Vidmu-Krškem! Vaša občutja vodstvo plovadne kluba Cetinje sta nam izrazilo prijetno naklonenost. To nas je prevzele, v takšnem vzdušju smo se počutili kot doma. Vsem najlepša hvala Jugoslovanskim igralcem in morada še vaterpolisti bodo prili na tekmovalne v Poljsko 31. julija. Za izkazano gostoljubnost v Vidmu-Krškem se jim bomo skušali odložiti.

Prosim, zapišite se tole: razen gostoljubja vaših ljudi me je presenetil ogromen napredek, ki ga je »čutili« vseposvošč. Obiskal sem vaše kraje, celo tja do Novavega mesta, in spoznal sem, da je vse tako lepo urejeno in povsod vse tako čisto. Pozornost so mi vzbudile tudi vaše lepe ženske s prav tako lepimi očmi...

Vpr.: Kaj menite o vaterpolu tekmi med Jugoslavijo in vašo reprezentanco, kjer ste izgubili srečanje z visokim rezultatom 17:0?

Športni dan v Otočcu

Ze nekaj let v Otočcu ni bilo prave športne dejavnosti. V zadnjem času pa je videti živahno razbujanje, zlasti pri mladini.

Prvi viden uspeh se je pokazal 3. julija z uspešno izvedbo športnega dneva. Mladinci z Otočca so se srečali z mladinci LMV iz Novavega mesta in se z njimi pomerili v malem rokometu, namiznem tenisu in sahu, v rokometu so gostje pokazali precej večje znanje in tudi zmagali z rezultatom 2:1. V namiznem tenisu pa so bili domačini prepričljivo boljši, saj so zmagali z rezultatom 3:0 in so izgubili v vseh srečanjih le en niz. Presentiljiva je zmaga v sahu (3:0), saj so gostje nastopili z zelo močno ekipo.

Istega dne dopoldne je bila tudi kolesarska dirka Otočec-Kronovo-Otočec. Prvo nagrado je prejel Zalokar iz Ločne, drugo in tretjo pa Otoččana Macedon in Vidic. Popoldne je bil kulturni program s požiravnim govorom predsednika Partizana Vinka Rab. zelja in z množičnim nastopom pionir in pionirjev.

Športni dan je popolnoma uspel in je velikega pomena za nadaljnji razvoj športa na Otočcu. E. J.

ZABELEŽENO

Dober zgled

USPELA SEJA OKRAJNE KOMISIJE LJUDSKE TEHNIKE V LESKOVCU PRI KRŠKEM

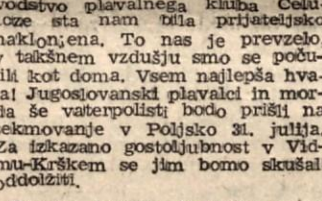
Da pomaga občinskimi odbori in njihovimi komisijami, zlasti pa razvoju sodelovanja z občinskimi ljudskimi odbori ter z drugimi društvenimi organizacijami, je okrajni odbor Ljudske tehnike v Novem mestu sklenil na svoji zadnji seji, da skliče redno sejo svoje komisije za tehnično vzgojo mladine v Leskovcu pri Krškem pri občinskem odboru LI in njeni komisiji. Razen vseh občin, predsednikov teh komisij iz okraja so bili navzoči tudi zastopniki občine, SZDL, LMS in pionirski štab odreda Maršala Tita, ki so vsi uspešno sodelovali pri konferenci. Ze ob prisotnosti vseh gostov so se podzavili pionirji ter upravitelji šole z dobrodoščilo in cvetjem, nakar so nam pionirji-načelniki krožkov razkazali delo v 12 krožkih. Ogledali smo si šolski vrt in poljske grede, čebelnjak in začimnico, videli smo njihovo knjigovodstvo, tehnično delavnico, lepo in priklipno razstavo tehničnih izdelkov in modelov ter si ogledali tudi njihov fotolaboratorij, kjer so nam po fotografiranju pionirji tega krožka razvili posnetek in nam po končani konferenci dali vsakemu po eno fotografijo v spomin.

V lepo okrašenem razredu so nam nato pionirji-načelniki krožkov poročali o dejavnosti in s tem pokazali, da je v tej šoli življenje povezano s šolo v raznih smerih.

Sledila je redna seja okrajne komisije za tehnično dejavnost mladine, ki je bila prvenstveno posvečena tej dejavnosti v občini Vičem-Krško. V razpravi so navzoči zastopniki občine, obč. odb. LT, SZDL in LMS zlasti pokazali pripravljenost pomagati tej veji vzgoje naše mladine in ljudstva v občini. Sprejeli smo vrsto skicpov, kako tudi v drugih občinah okraja čim bolj približati tehnično dejavnost ljudstvu, mladini in ustvariti sodelovanje ter pomoč družbe kot celote, kot je to primer v tej občini. Sklenjeno je bilo, da se v jesenskem obdobju lotimo širše akcije tehnične dejavnosti v sahi in organizacijskih LT. To bo priprava za velike prireditve LT v našem okraju prihodnje leto za teden mladosti in ljudske tehnike. Hkrati so želeli navzoči zastopniki občine in društvenih organizacij, da bi take konference in obiske pri najboljših organizacijah ter odborih organizirale po občinah tudi druge okrajne organizacije ter odbori. Prizadevnost OOIT v tej smeri so zelo pohvalili. To je bil prvi primer takega obiska na terenu v dejavnosti LT v Sloveniji in je zato res vreden pohvale.

Doba počitnic, d pustov in polca vročine je tu. Izberite primerno oblečilo za kopanje in sončenje! Črtasto bo bolj pristojalo močnejšim krilom, naloženim vzorčasto pa je za vsakogar, če je lepo ukrojeno. Zelimo vam lahko samo je kar največ lepih in vročih dni ter prijeten odih od morju, rekah in planinah!

BOBIS KOSTANJSK

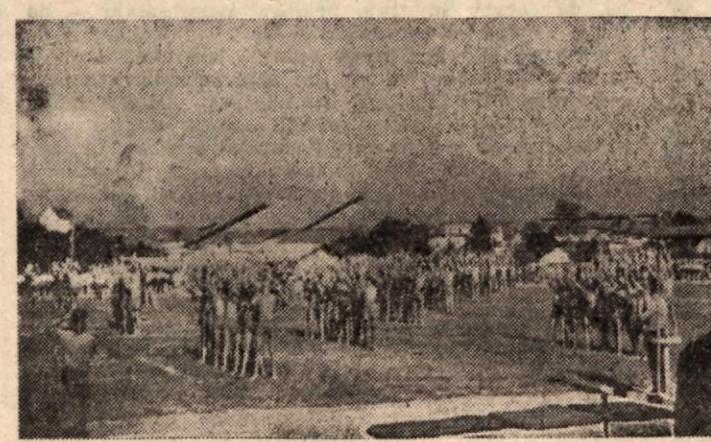
V nedeljo, 3. julija se je po dvmesnem delu na avtomobilski cesti v Makedoniji vrnila domov XII. novomeška MDB »MARTIN JUZNA«. »Pa smo spet doma...« so se nasmehali brigadirji na domači železniški postaji - kaj se tudi ne bi vrnilo so z 22 udarniki in s 30 pohvaljenimi brigadirji in brigadirkami. Niso bili nič slabši od vseh dosedanjih brigad našega okraja: šestkratno udarništvu in dve posebni pohvali prepričljivo govor o njihovem nesebičnem, pridnem in uspešnem delu na novi cesti na jugu domovine! Vsi smo veseli njihovih odlikovanj in lepega uspeha!

1. PARTIZANSKI ROG

alog, dne 9/7-1960

GLASILO BRIGADIRJEV TMDB ZALOG 1960

Vsaki 5 dni bodo taborniki-brigadirji TMDB PARTIZANSKI ROG v Zalogu izdajali svoje glasilo. Objavljamo »glavo« njihovega časopisa, ki je izšla prejšnjo soboto. Pri delu dosegajo izredne uspehe, tako v obliki opekarnah kot na posestvu KGP, obrat Zalog - in prav povsod jih pohvalijo. Prihodnji teden bomo o tabornikih našega okraja, ki si z delom služijo denar za bodoči novomeški taborniški dom, pisali malo več

Vaje mladincev s hlodi na glavnem zletnem nastopu

Gradnja zdravstvenega doma na Senovem - odprto vprašanje

Moramo priznati, da je zdravstvena služba na področju občine zadnja leta vidno napredovala po zaslugi skrbi, ki jo posvečajo problematiki zdravstvene službe Občinski ljudski odbor Senovo ter celotno osebje ZS z upravnikom dr. Jožetom Čakšem.

Zdravstveni dom Senovo ima precejšen okoliš. Ustanovljen je bil leta 1955 in danes po več kot štirih letih dela in občini, uspešno opravlja s pomočjo številnih enot razne kurativne in preventivne naloge. Obstajata dve splošni ambulanti v Senovem in v Brestanici, dve zobni ambulanti, babiška služba, preventivna služba, posvetovalnica za žene in otroke v Senovem in Brestanici, sanitarna higienska služba, reševalna postaja, šolske splošne in zobne poliklinike ter v zadnjem času še bolniški oddelki ZD na Senovem.

Z ustanovitvijo tega oddelka s kapaciteto 11 postelj je bil dosežen napredek v zdravljenju bolnikov s težimi obolenji, pri katerih pa sicer ni potreben noben specialni poseg. Ustanovitev tega oddelka je sedaj potrjuje upravičenost obstoja, saj je stalež bolnih občino manjši. Mnogo obolenj tu laže zdravijo kot v domači okolici, kontrolni sumljivih bolnikov pa je v bolniškem oddelku lažja. Velika pridobitev je tudi ločena zdravniška ordinacija s čakalnico, ki so ju pridobili s preobdelavo notranjih prostorov ambulanta.

tudi v Brestanici v prav tako lepo opremljenih prostorih; zato so tudi tamkajšnji prebivalci zadovoljni.

PREVENTIVNA SLUŽBA se lepo uveljavlja med delavskim in tmečkim prebivalstvom. Redno poslovanje posvetovalnic za noseče žene in dojenčke v Senovem in v Brestanici je pripomoglo, da je v zadnjih dveh letih padla umrljivost dojenčkov, vse manj pa je tudi nosečih žena, ki jih ne bi zajela zdravstvena vzgoja v eni ali drugi obliki. Nujno potrebno bi bilo ustanoviti še dispanzer za žene, kar že pripravljajo.

Seveda bi bili uspehi vseh enot ZD znatno večji, če bi bilo dovolj visokokvalificiranega kadra, ki ga je težko dobiti. Potreben bi bil vsaj še en zdravnik, mogoče pa bi morali povečati zobozdravstveni kader, zlasti za ordinacijo v Brestanici. Sedanje moči so zelo obremenjene z delom v dveh ambulantah.

Zidanje novega zdravstvenega doma je še vedno odprto vprašanje, je pa nujno in ga bo treba rešiti. Primerni prostori in oprema, kakor tudi zdravniški kader, naj bi v najbližji bodočnosti omogočili delovnim ljudem senovske občine, da si zagotovijo najosnovnejše pogoje za zdravljenje in preprečevanje bolezni.

PEREČE JE TUDI VPRAŠANJE ZDRAVSTVENE POSTAJE V KOPRIVNICI. Dolgoletna želja prebivalcev tega okoliša bo še letos uresničena. S tem pa bo zaključena organizacija zdravstvene službe oziroma zdravstvenih enot na področju občine, ki ustreza sedanjim potrebam.

BOBIS KOSTANJSK

O gasilcih iz Loke in Brega

V nedeljo 3. 7. je imelo PGD na Bregu svojo vsakoletno gasilsko prireditev. Najbolj se nas vabijo duhoviti plakati, ki jih je napravil domačin Ivan Jurman, absolutno srednje šole za umetnost in obrt v Ljubljani. Ravno to kakor tudi letošnji nedeljski popoldne so privabili na prireditveni prostor mnogo občinstva. Ob 13. uri so imeli gasilci PGD Loke in Brega vzrežne vaje, ki so jih gledalci spremljali z zanimanjem. Po vajah je bila vrtna veselica, katere čisti dobitek je bil namenjen za gradnjo gasilske doma.

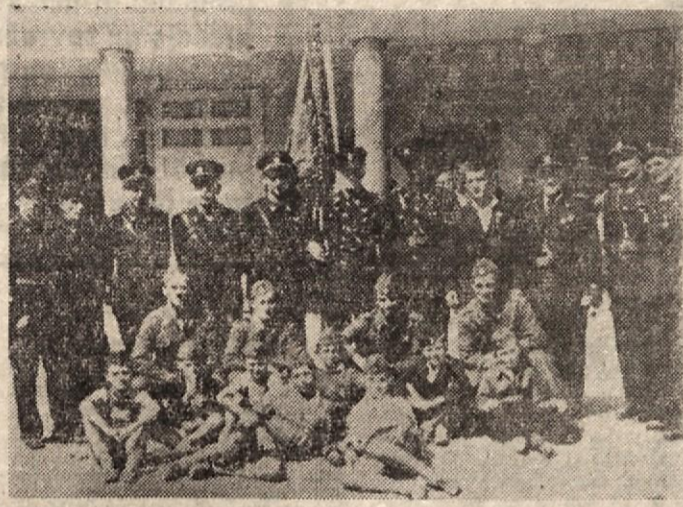
Naj v kratkem nekaj omenimo o delu PGD Loka in Brega, ki sta bili v l. 1959, priloženi k Občinski gasilski zvezi Sevnice.

PGD Loka pri Zid. mostu ima že tradicijo, saj je pred 5. leti proslavljalo svoj 75. jubilej. Predlanski si je nabavilo novo moderno motorno brizgalno, ki je stala lep denar. Že prej si je nabavilo lepo društveni prapor.

Posebno važno je to, da skrbijo za vzgojo mladega kadra. Poudariti je treba še posebej, da je bila pri društvu ustanovljena gasilska pionirska desetica, ki je v l. 1953 kot ena izmed prvih podeželskih desetčin v biv trboveljskem okraju. Zdal so ti nekdanji pionirji že gasilci-mladinci, ki so pri delu zelo vneti. Tudi sedanja gasilska desetica pridno vežba in goji gasilsko disciplino.

Večkrat imajo predavanja, vaje in se sploh vsestransko vzgajajo.

Lani so pri občinskem gasilskem tekmovanju v Sevnici

Člani in pionirji Prostovoljnega gasilskega društva Loka

dosegli 2. mesto. Vsi pionirji gasilci so opravili izpit za izprane gasilce. Ves čas jih vodil načelnik Dominik Kuletov, za kar mu gre na tem

mestu vse priznanje za trudopolno in nesebično delo.

PGD na Bregu je bilo ustanovljeno šele l. 1951 in bo v l. 1961. proslavilo desetletnico gasilskega dela. Nabavili so si že motorno brizgalno. Za dostojno proslavo svojega 10-letnega obstoja si bodo nabavili društveni prapor in zgradili gasilni dom na vidnem mestu pri žel. postaji Breg, kar bo še poživilo okolico naselja.

Tudi to društvo posveča vso skrb mladem kadru in ima tudi desetino pionirjev-gasilcev, ki je bila ustanovljena v l. 1954. Lepo jih je gledati, kako strumno korakajo v letnih oblekah in so ponosni na gasilsko disciplino. Nijamo pa stalnega voditelja.

PGD v Loki in na Bregu želimo mnogo uspehov pri njihovem pripravljalnem delu. Naj dobijo pri drugih PGD na podeželju čim več posnemalcev za vzgojo mladega gasilskega kadra!

Stanko Skočir

Nekaj črnomaljskih novic

Novo bencinska črpalka v bližini železniške postaje je že zgrajena. Le še opremo je treba namestiti v njej in rezervarje napolniti z gorivom. Pri Splošnem trgovskem podjetju Črnomelj so nam povedali, da bo črpalka pričela redno obratovati 17. julija.

Gradnja hotela v Črnomlju so prekinili zaradi pomanjkanja sredstev, zdaj pa z deli nadaljujejo, ker so denar je dobili. Stavbo so za eno nadstropje dvignili že v začetku letošnjega leta. Gradbinci Beleokranjskega gradbenega podjetja bodo uredili le še nekaj prizidov, nato pa se bodo lotili obrtniških del.

zdravimo in zaželimo, da bi temu zgledu sledila tudi druga podjetja.

5 kombajnov žanje letos pšenico v Beli krajini. Lani sta bila le dva, letos so se jim pridružili še trije novi. Dva kombajna ima Kmetijska poslovna zveza Črnomelj, enega KZ Dragatuš, enega KZ Gradac in enega KZ Metlika.

Nov dvajsetstanovniški blok je pričela graditi občina Črnomelj v bližini Obeh 10-stanovniških blokov, od katerih je eden že naseljen, v drugem pa se bodo stanovniki prav kmalu vselili. Novi visoki in zelo lepo zgrajeni stanovniški blok (gradnja jih Beleokranjsko gradbeno podjetje Črnomelj) močneje oplešuje podoba Črnomlja.

Belokranjska železnicarna Belt je odkupila od občine 10 stanovanj v občinskem bloku. Znano je, da v Beli krajini prmanjkuje strokovnjakov. Gotovo jih bomo dobili laže, če jim bomo nudili stanovanja. Zato lahko odločitev Belta le po-

Camping na Vinici počasi gradijo naprej. Turistično društvo Črnomelj gradnjo navzaj številnim težavam nadaljuje. Pravkar urejajo sanitarije, nekih urejajo trofazni električni tok, opravljajo terasenska dela in dokončujejo stavbo. Gradbeni dela bodo v tem mesecu gotova. Če ne bi bilo pomanjkanja cimenta, bi šlo mnogo lažje. Zdalj razpravljajo o tem, ali bi zgradili lesen kopalni splav s slabo s 6 sobami. Boljše bo, če se bodo odločili za gradnjo, saj je znano, da se leseni kopalni splavi ne obnesejo, ker jih je težko vzdrževati, vrhu vsega pa je v bližini campinga o Kolbi dovolj lepih naravnih kopalnic.

Kratke iz Metlike

Občinski Metliki redijo zdaj na hektar kmetijskih površin le 300 kg žive teže goveda, z zveznim odlokom predpisana najmanjša teža na hektar pa je 500 kg. Posamezna posestva, s površino 4-5 ha, ne redijo niti ene glave živine. Kmetijska proizvodnja se bo po rajonizaciji usmerila predvsem v živinorejo. Občina bo morala kmalu izdati odlok o agronimnimu in travništvu, ker bodo le z večjo krmsko osnovo ustvarili pogoje za boljše živinorejo.

vsakega dinarja, ki so ga dobili, naredili 7 novih.

Cesta skozi Metliko bo letos urejena. Metličani so izrekli in ta račun že precej pikrih opazki, pri delu na cesti pa ni še nikogar od njih "sonce ogrelo". Nasprotno pa so vsa ballistična polna navdušenih balinarjev in vse kvartopirske mize v metliških gostilnah polno zasedene. Ko bi kdo sešel vse ure, ki jih tam prebijajo, bi jih bilo bolj ur koristno porabili na cesti, bi bil lep kos ceste že davno zgrajen! In še ana korist bi bila: mnogi "poklicni" kritiki bi bili tako zaposleni, da ne bi imeli časa za prazno kritiziranje...

TELEVIZIJSKI STOLP so začeli graditi v Vinokovih blizu železniške postaje. Visok bo 10 m, tehtal okoli 65 ton in imel vse sodobne naprave. To bo prvi televizijski stolp v državi.

OPREMO ZA DELO Z IZOTOPI si bo letos nabavilo 40 naših podjetij, modernizirali pa bi lahko še kakih 10 industrijskih laboratorijev. Petletni plan predvideva, da bi ta modernizacija zajela nad 100 podjetij, vzgojili bi preko 400 strokovnjakov, tipizirali in standardizirali nekatere instrumente, ki jih dobriše del že zdaj izdeluje domača industrija.

Krajevni odbor Socialistične zveze Dobravec je najbližji v občini. Kmetije so se pod vodstvom SZDL sami lotili popravilja vaških poti in gradnje novih. V 7 km dolgo pot od Grma do Dol Dobravic in od Dobravic do Metlike so vložili za 600.000 dinarjev vrednosti v obliki prostovoljnega dela in voženj, blizu 50.000 din so nabrali krajevnega samoprispevka, 50.000 din pa jim je dala občina. Zdalj potrebujejo za omejen pot 3000 kub. metrov kamna. Občina jim ga bo gotovo priskrbelala, saj so občinski dinar obrnili kar 7-krat in iz

Julka ne naide pravice...
Julka je stara znanka sodišča. Če ni tožnica, je oboževanka ali pa vsaj priča. Včasih se iz oboževke spremeni v tožnico, saj pozna že vse paragrafe, čeprav je nepismena. Zadnja tožba teče že leto dni. Gre za spor med dediči njo, ki je podedovala tri četrtine posestva, in zakoncem, ki sta podedovala le četrtino. Vsi so dedovali po Julkinem možu, ki je že pred leti zapustil to solzno dolino in s svojo smrtjo dal povod za dolgoletne tožbe, ki še danasnji dan niso zaključene. Stroški pri sodišču rastejo, vsaka stranka pa ima tudi svojega advokata, kar priča, da sta obe stranki stari znanci sodišča...

Ves ta spor me spominja na stoletja staro zgodbo. Dva brata sta dedovala po očetu. Vse sta si lepo razdelila na pol, ostala jima je le še kosa... in zanjo sta se začela tožariti. Med tožarjenjem sta se celo stepla in sploh prišla v sovraštvo. Za advokate sta porabila že vse, kar sta podedovala, kosa pa je med tem - crknila. Toda odnehal nista. Tožila sta se naprej za njeno kosa. Vladar, ki je bil hkrati sodnik, je razsodil tako: - Kozo je vzel bog, ki je nebeška oblast, zato pripada kosa meni, ki sem posvetna oblast. Ustrojita jo in prinesita v grad. Brata sta hvalila modro odločitev...

Nekateri Dolenjci se od te sto in sto let stare zgodbe niso ničesar naučili. Julka pravi: - Ne znam ne brati, ne pisati, sploh ničesar - le prašiče krmiti. - Pa tožiti se tudi znate. - Ja, kaj čem parcelo kar tako pustiti? Tožba, ki je bila pri prejšnjih obravnavah zelo napeta, saj je šlo za precej denarja in parcel, je vedno bolj vodenela N

težave s potokom Podturnščico, ki poplavlja okolice travnike. Pridelci sena je zato mnogo manjši. Vodna skupnost Novo mesto je pripravila elaborate za ureditev struge. Upajo, da bodo potrebna sredstva dobili. 160 hektarov lepih travnikov bo rešenih stalnih poplav in bo lahko dajalo kmetje za razvijajočo se živinorejo.

KZ Dragatuš bo še letos na svojem kmetijskem proizvodnem obratu, ki je nastal iz melioriranih stelnikov, zgradila pitališča za 100 glav živine. 6

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Čedenski koledar

Cetrtek 14. julija - Franc Petek 15. julija - Vladimir Sobota 16. julija - Dan top. JLA Nedelja 17. julija - Aleš Ponedeljek 18. julija - Miroslav Torek 19. julija - Vincenc Sreda 20. julija - Marjeta

KINO

Črnomelj: 15. in 17. VII. nemški film »Profok«. 19. in 20. VII. italijansko-francoski barvni film »Evropa ponóči«.

Dol. Toplice: 16. in 17. VII. francoski barvni film »Vsi me lahko ubijejo«. 22. in 23. VII. kitajski film »Beloliso deklica«.

Kostanjevica: 17. VII. italijanski barvni film »Možje in volkovci«. 19. VII. francoski barvni film »Noč in meglar«. 20. VII. jugoslovanski film »Vlak brez voznega reda«.

Novo mesto - Krka: od 15. do 18. VII. ameriški barvni film »Avto-busna postaja«. Od 19. do 21. VII. ameriški film »Dvanajst jeznih mož«.

Mokronog: 16. in 17. ameriški barvni film »Savonar«. Semčje: 17. VII. ameriški barvni film »Trobente opoldne«.

Senovo: 17. in 18. VII. italijanski film »Pustolovščine Arzena Lupena«. Sevnica: 16. in 17. VII. mehiški film »Mida«.

Trebnje: 16. in 17. VII. francoski barvni film »Nana«. Predstava v nedeljo ob 16. in 18.30 uri.

Zužemberk: 17. VII. ruski barvni film »Snežna kraljica«.

KALIOGLASI

PRODAM MANJSO HISO, nekaj gospodarskih poslopj in vrt na lepem stanju. Cena upodna. Rimac (Luzar) Marija. Cerovi ul. 15. p. Sentier-voje.

RODAM po zelo nizki ceni hišo z gospodarskim poslopjem in t. h. zemlje zraven ceste. Prodaj tudi samo hišo. Naslov v upravi lista (574-60).

UGODNO PRODAM motor Moto-Marin 125 ccm. Naslov v upravi lista (570).

PRODAM HISO zraven avtobusne postaje v Črnomlju. Naslov v upravi lista (568-60).

VOTOR PANONIA 250 ccm, skoraj nov, prodam za 230.000 din. Vprašati pri Povše. Ručneta vna. 3. p. Črnomelj.

KNOSTANOVANJSKO HISO takoj svejivo ali hišo v nadgrajenem stanju v Novem mestu ali okolici kupim. Plačam takoj v gotovini. Naslov v upravi lista (572-60).

ISCEN DEKLE, ki je dovršilo solo, za čuvanje otroka in pomoč v gospodinjstvu. Plača po dogovoru. Ga. lič, Novo mesto, Smihelska 9.

CEVLJARSKEGA VAJENCA sprejmemo. Hrana in stanovanje v hiši Franc Rira, Fejfarjevo, Ljubljana. Dolenjska cesta 58.

HISNA POMOCNICA dobi zaposlitev pri masarji družini v Ljubljani. Nastop službe 15. avgusta ali po dogovoru. Naslov v upravi lista (678-60).

ZUNANJETROVINSKO PODJETJE v Ljubljani vajuca za trgovino z rezerviranimi avtomobilskimi deli. Pogoj: dovršena osemletka. Stanovanja ni na razpolago. Poudarbo pod »Avtoidele na upravo HISA« (575-60).

MLINARSKEGA VAJENCA, ki ima veselje do mlinarske stroke in namreka, sprejme v Valjani mlina Kovačič, Novo mesto.

VEČ DELAVCEV sprejme v službo podjetje »Mineral«, Ljubljana-Moste. Interesenti naj se javijo na zornji naslov pisмено ali osebno tajništvo podjetja najkasneje do 20. julija 1960. Stanovanje in hrana preskrbljena.

26. JUNIJA SEM V AVTOBUSU do Ratača ali od Ratača do Dol. Suhobla izgubila denarico z vseni dokumenti - Poštenega naditelja prosim, naj mi vrne vsaj dokumente proti nagradi

PREKLETA

Janez Lumpret iz Brusnic 27 prekljem vse, kar sem govoril zoper Marijo in Alojza Božič iz Brusnic kot nesrečnico

GIBANJE PREBIVALSTVA

BREZICE
Junja ni bilo rojstev izven bolnišnice.

Poročili so se: Milan Stela, avtomehanik iz Brežic in Olga Kršak, operacijska strožnica iz Zakota. Edvard Cirkni, trgovski pomočnik, in Elen Sotošek, tehnica za obratno opremo, oba iz Sentmartina. Henrik Benčič, avtolepar, in Antonia Arh, poljedelka, oba iz Hrastrja pri Cerkljah. Umrlj so: dr. Josip Zdošek, odvetnik iz Brežic, star 78 let, Marija Pošek, gospodinja iz Brezice, stara 62 let, Vinko Germovšek, upokojenec iz Zakota.

ČRNO MELJ
Junja je bilo rojenih 5 deklic in 3 dečkov.

Poročili so se: Jožef Butala, rudar iz Vremskega Britofa, in Stefanja Stefanec, pletilja iz Metlike. Leopold Štukelj, posestnik iz Rožanca, in Jožefa Abcec, delavka iz Mihaljeve vasi.

Umrlj so: Katarina Petrovič, užitarica iz Vranovci, stara 87 let, Marija Bukovec, gospodinja iz Jelševnika, stara 70 let, Jože Kure, kmet s Svibnika, star 75 let.

SEMIC
Junja je bil rojen 1 deček.

Umrlj so: Nikolaj Adlešič, posestnik iz Adlešičev, star 63 let, Stanja Kordič, užitarica iz Retji, star 67 let, Anton Turk, užitarica iz Gor Težke vode, star 90 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Frankovič Marija iz Črnomlja - dečka, Marija Furman iz Dol. Karteljevega - dečlico, Vida Metelko iz Sentjerneja - dečlico, Irena Mr. Sentjerneja - dečlico, Ljudmila Grm iz Skotca - dečlico, Vera Jakič iz Dol. Kote - dečlico, Tinka Markovič iz Luže - dečka, Olga Markovič iz Vel. Loke - dečka, Tereziya Uhan s Kamne gore - dečka, Bronislava Tisu iz Krmelca - dečlico, Marija Colarič iz Orehova - dečlico, Zorka Ivančič iz Gorenje vasi - dečka, Mihaela Foršek iz

ZAHVALE

Za hitro zdravniško intervencijo, ki mi je rešila življenje, ter za vso priznanje in skrb se iskreno zahvaljujem osebju kirurške oddelka novomeške bolnišnice: Marija Milek.

Ob težki izgubi naše ljube mame in stare mame

MARIJETA GRAHEK
se toplo zahvaljujem vsem, ki so h v sudihi zadajo pomoč. Pristava hvala vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, ji darovali cvetje, nam izrazili sožalje in z nami sočustvovali. Posebno pa se zahvaljujem sosedom. Oltovec, 8. julija 1960. Zaluželi.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Nikolaj Adlešič, kmet iz Adlešičev, je na poti iz vinograda padel in si poškodoval prsni koš. Ana Potokar, hčerka kmeta iz Dol. Kamenc, se je v vili z zgradila v desni gladi. Ana Kulovec, delavka z Vrha, je padla s koleca in si poškodovala desno nogo. Valerija Mušič, hči kmeta iz Vel. Nerajca, si je pri igranju poškodovala levo roko. Marija Bukovec, žena upokojenca iz Vavte vasi, je na poti iz vinograda padla in se poškodovala. Ota Zverja, mizarja iz Kočevja, je v gostilni prijeljet v šali položil na tla in mu pri tem poškodoval levo roko. Milana Vidovič, avtomehanika iz Idrije, je J. B. udaril s krampom po glavi. Antonu Tomšiču, soferju iz Kočevja je padlo metrsko poleno na glavo Antonija Šavšek, pletilja iz Biške vasi, je padla in si poškodovala desno roko. Marino Podlogar, hčerka kmeta iz Muntice, je pri nabiranju borovnic v gozdu pičila kača. Franc Ožbalt, upokojenec iz Kočevja, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo. Julij Maren, žagar iz Vel. Loke si je pri delu poškodoval roko. Anton Kregar, kmet iz Gor. Straže, je padel s konja in si poškodoval prsni koš. Martin Furman, delavec iz Črnomlja, je padel z drevesa in si poškodoval spodnji del trupa. Alojza Bobič, nakladarica iz Črnomlja, je v prepiru nekdo z nožem udaril v levo nogo.

Iz brežiške porodnišnice
Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Nežka Spiljer iz Zg. Obreže - dečka, Milka Borovnik iz Vel. Loke - dečka, Anđela Karista iz Drenja - dečlico, Zdenka Štos iz Durbavice - dečka, Dragica Sintič iz Velike vasi - dečka, Milica Peckozič iz Rigone - dečka, Milka Skubic iz Prekopa - dečka, Stjepka Šribar iz Ljubljane - dečlico, Vasilija Arap iz Krške vasi - dečka, Ana Potokar iz Zukepe vasi - dečlico, Marija Rožman iz Zdol - dečka, Ana Grubli iz Mrzlave vasi - dečlico, Štefka Kramar iz Pleterja - dečlico, Marija Polžaj iz Korima - dečlico, Marija Radič iz Sp. Dul - dečlico, Anica Zerjav iz Trnja - dečlico.

INTERTRADE
Podjetje za mednarodno trgovino in zastopstva
LJUBLJANA
Cankarjeva 1
čestita za dan vstaje slovenskega ljudstva - 22. julij!

Novomeška kronika

Kopalisce na Loki je v sončnih dneh polno kopalcev, saj se je v poletni vročini res prijetno malo ohladiti v Krki. Do tu je vse v redu, kopalci pa že vsi letošnji sezono gromdajo in se upravičeno jezijo nad oskrbnikom. Do gostov je vse prej kot prijazen, preveč besedič in razlaga. V ponedeljek je prepustil slatičnice majhni skupini kopalcev za ves dan, trideset ljudi pa se ni imelo kje preobleči, ko so se odpravljali domov. Zvedeli smo, da je vstnega oskrbnika komunalna uprava že neštokrat zamenj opozarjala. Morda pa je v Novem mestu le še kak upokojenec, ki bi bil pripravljen to delo prevzeti in ga bolje opravljati? Kolikor se spomnimo, prejšnja leta na kopalšču ni bilo nerada.

Dovolj jajčk po zmernih cenah lahko dobijo novomeške gospodinjice že dalj časa v obeh poslovalnicah zelenjave v Novem mestu. Ker se včasih primeri, da so jajca pokvarjena, jih prodajalci preizkušajo tako, da jih ob ušesu potresejo. Tak način preizkušanja pa ni najbolj, ker kakšen klopotec vseeno uide. Mislimo, da je potrebno v obeh poslovalnicah uesti aparate za presvetljevanje jajc. Vsaka gospodinja bi se pri nakupu s pomočjo tega aparata prepričala, ali je jajce sveže ali ne. Aparati za presvetljevanje niso dragi, v ljubljanskih prodajalnih jih že dolgo časa uporabljajo.

Cirkus je prispel v Novo mesto. Najprej so to izvedeli otroci, starši pa takoj za-

DOGODEK V KINU

Med ponedeljkovo prvo večerno predstavo »Nasvidenje Rime je na balkonu zneli ječati otrok. Najprej tuda, nato dedalje glasje, dokler ni med gledalci zavrnilo in je vse vprek gromdajalo. Nekdo je ceko zaživel. Vsem pa je začel otrok kričati na vse grlo in slisati je bilo, da ga nekdo nese iz dvorane.

Ker me je zanimalo, kaj je z otrokom in kdo je tista mati, sem zapustila dvorano še jaz in prestrlela mlado žensko z otrokom na rokah. Hlaček in njegov pomočnik sta jo mirila, ker je bila srazbena do skrajnosti. Otroček-dekle, je imela največ dve in pol do tri leta. Je tako krčevito jokala da bi se je kamen usmilil. Ko je ženska videla, da je otrok v rokah in da grajamo tako vedenje, nedostojno matere, je hitela zatrejati: »Saj je nisem tepla, saj je nisem...« Otroček pa je od samega joka začel izgnajati sapo in za je morala ženska nato na stranišče močiti z vodo.

Kolikor smo že pisali o tem, da otroci ne spadajo k filmskim predstavam, pa obah ob steno. Kaže, da se v Novem mestu tega res ne da urediti. In še toler ženske, ki imajo otroke, naj gredo v kino. Vsaj, ko so otroci na varnem in pod nadzorstvom doma; če pa tega niso mogoče urediti, pa naj tudi same ostanejo doma.

Osem ur z „letečo LM“

»Nisem vedel...« — »Ko sem šel od doma, je bilo vse v redu...« — To sta izgovora, ki ju najpogosteje slišijo prometni miličniki — Ali se res ne zavedamo, da so od naše pazljivosti na cesti odvisna življenja ljudi?

● Kmalu za gradbiščem tovarne zdravilo smo dohiteletovornjak z evidenčno številko S-4520.

— TAM 4500, preukucnik. Trikotnik na stehi kabine ima dvignjen, čeprav nima prikolic. Vozi s hitrostjo 60 km na urol je ugotovil miličnik Jože mimogrede.

— Poizkusimo ga prehiteti, je dodal kmalu nato in pritisnil na ročico za plin. Približali smo se. TAM je vozil po sredi ceste in nam zapiral pot. Jože je zatrobil. Nič. Zatrobil je še enkrat in še in še, toda tovarnjak pred nami jo je ubiral po sredi ceste...

— Sofer je brez posluha. Ne sliši zvočnih znakov, niti se ne ozre v ogledalec ob svoji levici, kjer bi nas zlahka opazil. Počasi moramo za njim, saj bomo kmalu na dovozu — je mirno ugotovil Jože.

»lo sono Greco...«

● Naš vrednik se je končno le spustil na dovoz k avtomobilski cesti. Prva postaja. Nismo dolgo čakali. Skozi Mačkovec je priropotal star osebn

avtomobil. Motor je rjovel kot pri tanku, za njim se je kadilo. Hudičeva skatla, na kratko. Pravilo je zavil na dovoz proti Ljubljani, pa že po 100 m ustavil, obrnil in zavil nazaj v Mačkovec, prispel na dovoz proti Zagrebu, zapeljal čez levo polovico nove ceste in smuk proti Ljubljani.

— Stop! Nepravilno ste pripeljali na avtomobilsko cesto, je spregovoril miličnik Martin. Stoklo v vratih se je spustilo, sklozi odprtino je prikukal preplašen obraz. Nekaj besed v tujem jeziku. Priskočil sem na pomoč.

— Parlate Italiano? — Si, si! Io sono Greco! Dim se je medtem malo razkadal in prikazala se je evidenčna tablica. Res, Grčija. Evidenčna številka 306-876.

Povedal sem mu po italijansko in bil ves čas v strahu, da se bo možak podelal v hlače. Priznal je, da ve kaj je avtomobilska cesta, da pa se je bal, da ne bo pri dovozu za Ljubljano speljal klanca in je zato obrnil. Že štiri dni potuje iz Grčije po Jugoslaviji. Ni mislil, da smo tako natančni... Se majhna pridiga in možak je, čeprav ves moker od strahu, z zadovoljstvom v obeh odkašljal proti Ljubljani...

Tudi majhne napake so lahko usodne

● Počasi smo brzeli proti Otocju in ustavili pri Petrolovi črpal-

ki. Pripeljal je osebni avto S-1880 in ustavil. — Bencin prosim! Medtem ko je tekel bencin v zbiralnik, je Martin že našel napako. Pristopil je, ko je tovarišica sedla za krmilo.

krmilo poleg njega sedi sopotnica, mlado dekletje. Voznik izstopi. Grd je kot smrten greh, z drsajočo hojo odide v poslovalnico Petra. Zvižga nek napev in slabo prikrieva nervozo. Ze smo pri avtomobilu. Dekle nas zvižka pogleda!

NA CESTI ZARES NISI VEČ SAM...

Idilicni, v davni pozabe odmaknjenih časov, ko se je skozi vas le ob nedeljah pokadil prah za zapravljički, med tednom pa za redkimi vozniki, tudi na Dolenjskem in v Spod. Posavju že davno ni več. Zadnjih deset let si je motorizacija krepko utrla pot tudi v naše kraje. O tem nas prepričljivo pouče naslednje številke:

30. JUNIJA 1960 JE BILO V NOVOMEŠKEM OKRAJU:

1591 motornih koles — 705 osebnih avtomobilov — 443 tovornih avtomobilov — 28 specialnih vozil — 120 priklopnikov — 122 traktorjev — SKUPAJ: 3.069 MOTORNIH VOZIL, razen tega pa nekaj nad 1.200 MOPEDOV

Od tega je bilo samo v letošnjem I. polletju registriranih 522 novih vozil; 270 motornih koles, 164 osebnih avtomobilov, 37 tovornih avtomobilov, 23 priklopnikov in 28 traktorjev.

KOLIKO PA IMAMO V OKRAJU VOZNIKOV MOTORNIH VOZIL?

● Podatki nam povedo: 1085 poklenih voznikov, 3998 voznikov-amaterjev in 1478 voznikov-mopedistov. — V prvem polletju se je prijavilo k izpitu za voznike motornih vozil 876 kandidatov, izpita pa ni opravilo kar 291 kandidatov ali dobrih 33 odstotkov! Mar se vam ne zdi, da se posamezniki zelo neresno pripravljajo na odgovorno upravljanje z motornim vozilom?

● Ko je pred leti zaropotal skozi vas osebni avtomobil, je marsikje mlado in staro drlo za njim ali se vsaj radovedno oziralo, kdo se prevaža po svetu... Zda, ko imamo v okraju že več kot 3.000 motornih vozil, se kaj takega ne zgodi več. Povečala pa se je nevarnost, da se nam ob nerodnem obnašanju na cestah lahko zgodi lažja ali hujša nesreča. Zato ne pozabimo:

● NA CESTI ZARES NISMO VEČ SAMI! Vedno več je njenih uporabnikov — in za vse, voznike in pešce, mora veljati strogo pravilo: UPESTEVAJ CESTNOPROMETNE PREDPISE! BODI PRAVIDEN IN VLJUJEN! NE IZSILJUJ PREDNOSTI!

— Dvignite prosim levi smernik v redu! Se desnega prosim! Ta pa se je zataknil. Nikakor ni zlezel kviku.

— Saj dela, samo namazati ga je treba, je izjavila tovarišica.

— Vozniško dovoljenje, prosim! — Kaj mislite, da ga nimam?

— Nisem tega rekla, prosim sem samo, da mi ga pokažete. S senco jeze na obličju je tovarišica ponudila zahtevani dokument.

— v redu! Lahko odpeljete, smernik pa le popravite. Avto je oddrsel proti Zagrebu.

Nato je pripeljal pred črpalno tovarnjak S-3542. Jože ga je opazoval med vožnjo.

— Ko da bo zdaj padel na nos, tako se ziblje. Počakali smo, da je voznik opravil pri črpalni. Nato je Jože voz preizkusil.

— Voz je v redu, je ugotovil, nekaj pa je vseeno narobe! Voznik se je mečal.

— Evidenčna tablica je pripomnil Jože. Brez besede je vzel sofer krpo in obrisal iz nje debelo plast prahu in blata ter se opravičil.

»Jaz vozim po Beogradu!«

● Vozovi so drveli v obe smeri mimo nas. Nenadoma je s stare ceste pripeljal osebni C-10298, smuknil preko leve polovice avtomobilske ceste in hajd proti Ljubljani.

— Stop! Nepravilno ste pripeljali na cesto!

— Izvinite, nisam znao, se vijdno opravičuje voznik in povpraša, kaj je bilo narobe. Sledi ogorčeno zatrjevanje, da je pripeljal pravilno. Vprašuje zakaj niso pri dovozu postavljene znaki. Vmešajo se še trije potniki.

— Dovož na avtomobilsko cesto je dovoljen samo v smeri vožnje. Peljete proti Ljubljani, prišli pa ste z leve strani, razlaga miličnik Martin.

— Ni res, jaz sem pripeljal pravilno!

— Prav, pripeljali ste iz grada v smer Ljubljane in prišli tod. Povejte, katera stran ceste je to. Sledi »posredni odgovor«:

— Kaj boste govorili vi! Jaz že dve leti vozim po Beogradu in nimam nobenih težav!

— 600 din, prosim.

— Nimam jih!

— Izposodite si pri potnikih; če bom delal prijavo, boste plačali več!

— Naredite prijavo! Martin piše, voznik podpiše, pokaže dokumente, družba pa se ogorčena, češ storili ste nam krivico, odpelje proti Ljubljani.

Sopotnica

● Iz Zagreba je pripeljal osebni avtomobil, inozemec. Italijan, za

duje skozi stekla in hiti tlačiti v usta bombone. Voznik se je vrnil.

— Dokumente prosim!

— Pregoj. Z drhtečo roko ponudi potni list in pokaže vizo.

NEVOŠČLJIVOST

»Kako da si kupila kar celo balo tega blaga?«

»Nočem, da bi srečala še katero v enakih obleki.«

DOBER PRAŠEK

»Možu sem nasula v kavo prašek, ki človeku prignusi alkohol.«

»Pa je nehal piti?«

NE SMEJUJO SE NJIM

S svojo nekonkretnostjo članek pod istim naslovom od 19. maja 1960 tendenciozno zasmehuje in žali priznano versko skupnost in njene pripadnike v naši državi. Samovoljna in izmišljena je zgodba o pogrebnem obredu Jehovih pričevalcev in v bistvu neresnična. Res je nasprotno, da Jehovi pričevalci pri pogrebnih obredih ne opravljajo sploh nikalnih ceremonij in tvorijo ves njihov obred le kraja molitev in primerni govor, ki temelji na krščanskem nauku svetega pisma, kar edino določajo pravila verske skupnosti Jehovih pričevalcev v FLRJ za tako priložnost.

Zato prosimo Krščansko versko skupnost Jehovih pričevalcev v FLRJ s sedežem v Beogradu, naj njej in njenim vernikom prizadejane žalitve smatra kot da jih sploh ni bilo, ker nam je bil članek pod naslovom »Ne smejijo se njim« pravzaprav podtaknjen, in da ne uvede proti nam sodnega postopka.

»Ne vem, kako bi rekla? Kave res več ne pije.«

SKOTSKA

»Kam pa tako tečeš, Mack?«

»V trgovino, da prej ne zapro. Na glavniku se mi je zlo-mil zob.«

»Zaradi enega zoba boš kupil nov glavnik?«

»Veš, ta zob je bil zadnji.«

DVA OGLASA

»Če ima kdo kakke vesti o mojem sinu, prosim, naj jih ohrani zase.«

»Mlad, zdrav in odločen možki iščem delo za svojojo strica, ki me je tudi doslej vzdrževal.«

— Dober večer, gospa! Vaš sosed sem. Pošila me žena, naj vas vprašam, če morda želite malo platna za okenske zaveses...

- Osem ur z letečo na avtomobilski cesti. Revija jeznih obrazov, preprirov in psov. Osem ur napornega nočnega dela za varnost prometa, za naša življenja. Tudi na razumevanje naletiš.
- Poklicni vozniki so že spoznali, da je prometni miličnik njihov pomočnik. Ne gledajo ga sovražno, kot stari znanci se pozdravljajo, opravičijo se za napake, takoj jih popravijo in odhite naprej.
- Oboji so otroci kilometrov in možje ceste. Obojim so zaupana naša življenja in to jih veže.

Nepoštено barantanje

● Dovož pri Vidmu-Krškem. Osebni avto H-21922 je pripeljal iz Zagreba. Vozil je po sredi ceste. Martin je dvignil stop palico. Voz se je zamajal, zapeljal mimo nas in obstal sredi ceste. Opazili smo, da se voznik in spremljevalec malo preveč sklanjata drug čez drugega. Ko smo prišli k avtomobilu je sedel za krmilom drug obraz.

— Prometno dovoljenje, prosim! Jaz ga bom dal, se je oglašil »prejšnji voznik«.

— Se vozniško dovoljenje, prosim!

— Tega ima pa tovariš!

— Ne, vašega prosim, vi ste prej sedeli za krmilom. Nazadnje sta priznala, da se je eden učil voziti...

— Dvakrat po 500 din, prosim. Avtomobilska cesta ni prostor za avto šole! Tu vozijo avtomobili s hitrostjo 100 km na uro.

— Pogovorimo se: naj bo 500 din dovolj.

— Ne. Oba sta naredila prekršek, torej plačajta.

— Nista imela denarja, napisali smo prijavo...

»Ko sem šel od doma, je bilo še vre v redu...«

● Vozniki amaterji, okuženi od bolezni »motoritis«, so poglavje zase. Največ smo jih našli na dovozu pri Brežicah. Tam smo imeli polne roke dela. Roler, zadaj filmska diva,

sedeča postrani. On brez prometnega dovoljenja. Ne ve odgovoriti, zakaj ga nima. Da ga je pozabil doma in da ga smo praveč natančni, je stisnil skozi zobe.

Osebni avto pripelje iz Zagreba. Spretna močna luč ne deluje. Odgovor: ko sem šel od doma, je bilo vse v redu. Za nameček še nekaj grobih kletvic na račun Ljudske milice.

Drug osebni avto. Evidenčna tablica zadaj ni razsvetljena. Trije sopotniki. Voznik kolne.

— Nisem vedel, saj bom popravil. Ko sem šel od doma, je bilo vse v redu.

Tretji osebni avto. H-10190. Zapeljal je mimo dovoza in nato ustavil, hladnokrvno obrnil na avtomobilski cesti in nas šele nato opazil. Bilo je ponoči... Voznik se ni izgovarjal. Molče je plačal 50 dinarjev. Na obrazu je bilo videti, da bo teh 500 din koristila šola. Torej srečno H-10190!

Ko smo se vrnil v Novo mesto, je bilo že jutro.

Ena izmed brezštevilnih noči naše prometne LM, ki tako skrbno bdi nad varnostjo prometa. Ena izmed noči, kakršnih bo še mnogo.

MILOŠ JAKOPEC

BOGOMIL LILIJA: NA SPREHODU PO MALO ZNANI NOVOMEŠKI OKOLICI

»Kadar misliš, da že vse znaš in nimaš več notranje potrebe, da bi se še česa naučil, si resnično dozorel za pokoj«, mi je zatrdil sopotnik, s katerim sem hodil nedavno tega po krajih, kjer so malokomu znani kraški pojavi.

Geograf dr. Roman Savnik, vodja Inštituta za raziskovanje Krasa v Postojni, mi je izrazil to misel, ko je tekel razgovor, kako obširno je področje jamarjev in vseh, ki se kakorkoli bavijo z raziskovanjem kraških posebnosti, pa naj so to kraški izviri, požiralniki, ponikalnice, vrtače, prepadine ali jamsko živalstvo in predjamsko rastlinstvo.

»Če bi vsi«, tako je nadaljeval, »ki jih to zanima, še tako marljivo delali, ne bi mogli vsega na Dolenjskem opraviti niti v dolgih desetletjih. Komaj se namreč lotiš enega problema, že ti ta odpre polno novih vprašanj, ki terjajo odgovor.«

Po lepih, obema docela neznanih kottičkih dolenskega krasa sva spetoma pretaknila vrsto globač, studencev, potokov itoča, kar se le da natančno.

Bilo je čemerikavo jutro in že sem nameraval vzeti s seboj dežni plašč kot ga je imel prijatelj. Čeprav ni bil težak, je bil vendar obema odveč.

Potovanje iz Birčne vasi, ki sva ga opravila v velikih ovinkih do Novega mesta, sva pričela v zgodnjih jutranjih urah. Od šole na Ruperč vrhu sva krenila proti železniški postaji s ceste v gozdju, kjer je struga potočka, ki pa živi le v hudem deževju. Zato tokrat v njem ni bilo vode. Ob vstopu v Birčno vas sva se zglasila pri Smrekarjevemu očetu, da bi nama pokazal pot do obeh studencev pod vasjo in dal potrebna pojasnila o teh vodah ter krajju, njivah in travnikih tam okoli. Trava je bila še rosna in kmalu sva imela mokro obutev in hlačnice. Vendar na to nevšečnost ni bilo časa misliti. Sicer pa sva vedela, da to ne bo trajalo dolgo. Sonce je namreč začelo stanovitneje kukati izza oblakov in obetal se je lep sončen dan.

Sosodov oče, ki je kosil travo blizu izvirka s pitno vodo, ki nikdar ne usahne, nama je povedal, da ta ob hudem deževju bruhaja iz jame, obdane z betonskim zidom. Voda, se takrat razliva po travniku navzdol v dolino, v strugo, po kateri navadno priteka še voda iz bližnjega studenca, kamor gonijo napajati živino. Ta izvir je bil tokrat suh.

»Pa veš, od kod izvira ime Birčna vas?« me je pobaral prijatelj. Pojasnil mi je, da prihaja iz besede »vir«, torej »Virčna vas« — Birčna vas, podobno kot »Vršna sela« — Uršna sela. Pri tem sem se sam spomnil na »Ušivec«, ki je nastal iz »Viševca«.

PIŠE: *Drago Dresinje*

ZAKAJ OBALNA RIŠE?

Milan Maver

28.

V zalivu sta Bojan in Jure veselo pričakala profesorja in Mašo. Tudi Nemeč se je pozdravil s profesorjem. Pripovedoval mu je, da bo zbiral školjke in morsko rastlinje. Toda zagovoril se je, profesor se je razumel na morsko rastlinstvo.

»Zakaj ste prišli sem? Tu je obala pust.« — »Svetovali so mi tako,« je rekel Nemeč.

»Potem vam pa svetujem jaz, da se podate na otoke, kjer boste to laže napravili. Ali imate ves pribor, ki je potreben?« — »Dobim ga. Čakam, da mi ga pripelje neki ribič iz mesta,« je rekel Nemeč v očitni zadregi. — Profesorju očitno ni bil všeč. Vrnil se je k fantoma in Maši, ki so si ogledovali oriber za podvodni lov.

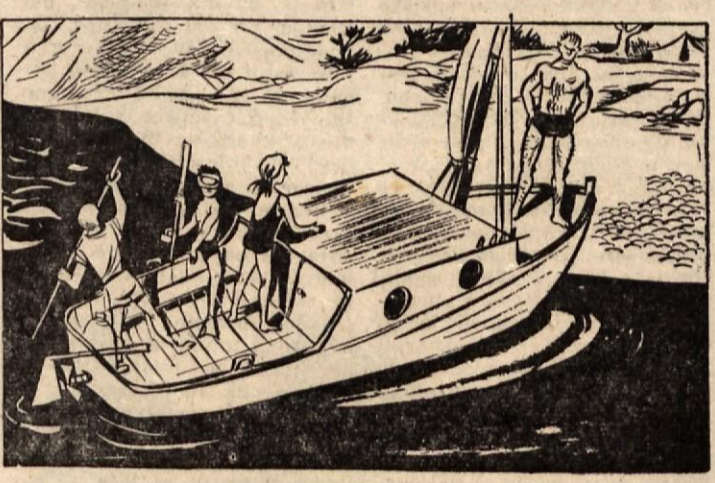
29.

»Danes prepuščam Mašo vajinemu varstvu,« je rekel profesor Bojanu. »Pazite, da se kaj ne zgodi. Motorja ne prži-gajte! Vrnem se zvečer, ker imam opravke v mestu. Glej, Mašica, da boš ubogala!«

»Nikar se ne boj, očka,« je obljubljala deklica. »Lovili bomo ribe in celo košaro lepih školjk bomo nabrali.«

Preden se je profesor poslovil, se je še obrnil k fantoma.

»Bolje je, da se z Nemečem ne družite,« jima je potihoma rekel. »Osaben je in laže. Če bi kaj hotel, pokličite barbo Marka. Doma krpa mreže.«

30.

Ko je profesor odšel, so se Bojan, Jure in Maša lotili priprav za podvodni lov. Poklicali so tudi Mišo, naj pride, ker se je Nemeč sončil v pesku in ni kazalo, da se bo premaknil z obrežja. Toda Mišo ni maral priti.

»Opanki me žulijo,« je zaklical. »Moram si popraviti jermen.« — Mladi so sedli v čoln. Nemeč je prišel bliže.

»To je motorni čoln, ali ne?« je vprašal. »Če boste nalezeli na kake školjke, mi jih prinesite. Dobro plačam.«

Stopil je v čoln, se zibal na krnu in si ga ogledoval. Sele ko so mu rekli, da bodo odrinili, je skočil nazaj na obalo.